

XXIII. évf. 2. szám
2011. március-április

Megszentelt élet
Szerzetesnők Magyarországon

ÚJ VÁROS

az egység kultúrája

VÁLTOZÓ SZEREPEK

Arckép
Marco Bettiol

Liszt-év
Interjú Esztó Zsuzsával

új város

Közeletli kiadvány –
ISSN 0865-0829

A Fokoláre Mozgalom lapja
www.fokolare.hu

Kiadja: Új Város Alapítvány
1163 Budapest, Ágoston Péter u. 25.
Számilaszám:

11705008-20434836

Felelős kiadó: Tóth Ilona

Szerkesztőségi cím:

1163 Budapest, Ágoston P. u. 54.

Telefon: +36-1-328-0785

ujvaros@fokolare.hu

Felelős szerkesztő: Bartus Sándor

Szerkesztő: Tóth Judit

Munkatársak: Arany Krisztina, Barlay
András, Fábion Zsuzsanna, Ferentzi
Éva, id. Frivaldszky János, Göbel
Ágoston, Horváthy Emőke, Horváth
Viktória, Medvey Judit, Nagy Márta,
Papp Katalin, Rassay Virág, Rieth
Zsuzsanna, Sás Benedek, Sudár
Balázs, Tóth Pál, Vizsolyi László

Nyomdai előkészítés:

Arton 2004 Bt

Nyomtatás:

Innova-Print Kft. Budapest

Felelős vezető: Komornik Ferenc

Terjeszti a Magyar Posta Zrt.

Hírlap üzletág

Előfizethető a szerkesztőségben

Éves előfizetési díj 2011-re: 4500 Ft.

Külföldre: 35 euró

Támogatói előfizetés: 8000 Ft.

Címlap: Sás Benedek

Hátlap: Kovács Gábor

TESTVÉRLAPJAINK:

Olaszország: **Città Nuova** (CN).
Amerikai Egyesült Államok: **Living
City**. Argentína: **Ciudad nueva**.
Belgium: **Nieuwe Stad**. Brazília:
Cidade Nova. Bulgária: **Nov Svjat**.
Cseh Köztársaság: **Novo mesto**.
Dánia: **Ny Stad**. Franciaország:
Nouvelle Cité. Fülöp-szigetek:
New City. Hollandia: **Nieuwe
Stad**. Horvátország: **Novi Svijet**.
India: **Living city**. Japán: **Uno**.
Kanada: **Nouvelle Cité**. Katalónia:
Clutat nova. Kenya: **Africa New
City-Nouvelle Cité**. Kína: **San
Sing**. Kolumbia: **Ciudad Nueva**.
Korea: **Kumul**. Lengyelország:
Nowe miasto. Libanon: **Al-
madina al-dzsadida**. Litvánia:
Naujasis Miestas. Mexikó: **Ciudad
Nueva**. Nagy-Britannia: **New
City**. Németország: **Neue Stadt**.
Pakisztán: **Hayat**. Portugália:
Cidade Nova. Románia: **Oraş
Nou**. Spanyolország: **Ciudad
Nueva**. Svédország: **Enad Värld**.
Szerbia: **Novi Svet**. Szlovákia:
Nové Mesto. Szlovénia: **Novi
svet**. Uruguay: **Ciudad Nueva**.
Venezuela: **Ciudad nueva**.

TANÍTVÁNYAIM

Tizenöt éve tanítok egy iskolá-
ban. A tanítványaimmal em-
beri kapcsolatot is szeretnék
építeni, nem csak a tantárgya-
mat megtanítani. Mégis
előfordul, hogy nem
sikerül megtalálnom
a hangot velük, s ilyen-
kor úgy érzem, hogy
szakmailag sem tudok
annyit felmutatni, mint
egyébként.

Az egyik órán azt vettem észre,
hogy nevetnek a gyerekek raj-
tam. Nem esett jól, de igyekez-
tem higgadt maradni. Azonban
tovább folytatták a nevetgélést
figyelmeztetésem ellenére.
Nagyon egyszerűen le lehetett
volna rendezni az ügyet azzal,
ha beírok az ellenőrzőjébe a
leghangosabbnak vagy meg-
szégyenitem a többiek előtt.
Úgy éreztem, nem ez a helyes
megoldás. Kihívtam a táblához
és kértem, folytassa, amit én
elkezdtem. Először csodálko-
zott, mára számított. Most ő
állt az én helyemen, most rajta
nevettek, ha tévesen írt fel egy
szót, vagy csak értetlenkedett.
Amikor visszament a helyére,
csak annyit mondtam: „Látod,
nem is olyan egyszerű több felé
figyelni!”

Talán ennek a hozzáállásnak
köszönhető, hogy a régi tanít-
ványaim többsége ma is szíve-

sen megáll velem beszélgetni
az utcán, szívesen mesélnek
magukról. Legutóbb az egyik
volt tanítványom, aki már az-
óta férjhez ment, Kölnből írt
a Facebookon keresztül,
amikor megtudta, hogy
az én fiam is ott fog ta-
nulni. Felajánlotta segítsé-
gét, hogy ott tartózkodása
alatt keresse meg, ha bár-
mi gondja adódik. Ilyenkor
látom, hogy milyen hosszú táv-
ra kihat a munkám.

S. Rita

EGY KÖZÖSSÉG, EGY CSALÁD

Az egyházközségünkben a sok
csoport közül az egyik a fia-
tal házások közössége. Ezek
között a házaspárok között
természetesen vannak olyanok
is, amelyekben az egyik fél ka-
tolikus, a másik fél protestáns.
Ők is teljesértékű tagjai a kö-
zösségnek, és úgy tűnik, hogy
jól érzik magukat, hiszen senki
sem érezteti velük, hogy má-
sodrendű tagok lennének.

A házaskörön belül működik
a vagyonszövetség is. Ez azt je-
lenti, hogy van egy közös alap,
amiből segítjük azokat a csa-
ládokat, amelyeknek egy-egy
alkalommal nehézséget jelen-
tene, hogy eljőjenek közös
táborozásra vagy lelkiyakor-
latra.

CHIARA
LUBICH
a menny
és az emberiség

MEGJELENT

Rövid életrajzi könyv Chiaráról,
amely sok fényképet tartalmaz
„földi kalandjáról” és történe-
teket a körülötte megszületett
mozgalom kezdeteiről. Olyanok
szólalnak meg, akik az elsők
közt osztottak vele „az egység
ideáljában”.

A könyv végén rövid beszélgetést
találunk Maria Vocéval, akit
2008 júliusában választottak
meg a Fokoláre Mozgalom
elnökének, Chiara Lubich után
elsőként.

ÁRA: 1000 Ft

tartalom

Nézőpont

- 5 Találunk-e hitet?
A fejlődés útja Afrikában

Az élet igéje

- 6 MÁRCIUS
Kövesd a helyes irányt!
7 AZ IGE ÉLETE
Erre nem számítottunk
Semmi sem lehetetlen
9 ÁPRILIS
A döntő pillanatban

Társadalom

- 10 KORUNK KÉRDÉSEI
Változó női-férfi
szerepek

- 12 JÖVŐKÉP
Digitális háborúk

Aktuális

- 14 HÍRMOZAIK
15 Az erdők éve 2011

Az egység lelkesége

- 16 TISZTA FORRÁSBÓL
A család küldetése
Mária és a lélek tisztasága
20 MEGSZENTELT ÉLET
A közösségi lelkeség
fényében

Kultúra

- 22 ÉVFORDULÓ**
Egy zongorista
vallomása

Közelkép

- 24 BÁTORSÁG AZ ÉLETHEZ**
Számíthatsz rám:
itt vagyok!

- 26 ÖZVEGYEN**
Közel vagy hozzám!
28 CSALÁDI MŰHELY
Egy szerelem története II.

Megkérdeztük

- 30 EGÉSZSÉGÜNK**
Neked hol fáj?
31 CSALÁDI ÉLET
Párbeszédkészség

Alkotó

- 32 FIGYELJ CSAK**
Amikor nem szól a
hegedű

Utolsó oldalak

- 34 AJÁNLÓ**
Trombitaest
Faro Máriapoli
Social network

CHIARA – MINDENKIÉ

Silvia Lubich, olasz tanítónő a trentói hegyek iskoláiban, mint ferences harmadrendi felveszi a Chiara nevet, majd néhány évvel később Istennek szenteli életét, de úgy, hogy a világban marad. Ekkorra már a társadalom minden rétegéből vannak követői, akik vele együtt az evangélium egy mondatára teszik fel az életüket: „...legyenek mindnyájan egy” (Jn 17,21). Az egység tehát minden tevékenységük mozgató rugója, célja.

Három éve, 2008. március 14-én hunyt el 88 éves korában Chiara Lubich, maga mögött hagyva egy befejezett életművet, spirituális doktrínát, számtalan konkrét megvalósulásával együtt. Méltán tartják tehát egyházi és világi személyiségek a huszadik század egyik legnagyobb női alakjának.

Roppant örökségét lehetetlen röviden összefoglalni, annyira szerteágazó, annyira sokrétű. Századok fogják kibontani, megérteni, újból és újból felfedezni és megvalósítani.

De miben áll az általa alapított Fokoláre Mozgalom világméretű elterjedése és hatása a társadalomra és az egyház életére? Tömören nem lehet megválaszolni, ám egyik lényege abban ragadható meg, hogy Chiara által egy nép, egy új nép született meg, és ez a nép új módon akar élni, új életstílust, új kultúrát alakít ki. Az alapító tudja, hogy a művészetet, az oktatást, az egészségügyet, a politikát és az élet többi területét csak az ilyen új emberek képesek megújítani.

Chiara egyszerűsége, személyes szeretete – bár tömegek vették körül – a világ sok országában sok embert megérintett. Ez történt Magyarországon is, amikor már 1961-ben elsőként hozzánk látogatott el az akkori szocialista országok közül. Találkozni akart távoli rokonaival, de ösztönözte az a szenvedély is, hogy a vasfüggönyön túli világot megismerje, és imádkozzon az emberiségnek ezért a darabjáért. Szobájából éjszaka egy ragyogó csillagot látott a remény jeleként abban a reménytelenségben, amit rövid itt-tartózkodása alatt tapasztalt, és hinni akart benne, hogy egyszer meg fog változni ez a társadalmi berendezkedés.

Chiara álma, a „legyenek mindnyájan egy” még várat magára, de nem utópia, nem elérhetetlen, hiszen Jézus maga kérte az Atyától. Biztos azonban, hogy kéri a mi emberi, személyes hozzájárulásunkat is. Nagy a felelősségünk, mert a feladatunk nem kevesebb, mint hogy mindenkinben, akivel találkozunk, együtt vagyunk, dolgozunk, élünk, az egység jelöltjét lássuk, a különböző élethelyzetekben pedig a megvalósítás lehetőségeit, alkalmait. Van tennivalónk és dolgozhatunk – sokan, kölcsönösen, közösen!

Köszönjük Chiara, hogy megnyitottál egy olyan új utat, amelyen haladhatunk előre az egész világon, munkálkodhatunk, örülhetünk, újrakezdehetünk és együttműködhetünk az egység megvalósításában.

Köszönjük, hogy te minden nap velünk vagy, bátorítasz, megválaszolod kérdéseinket, imádkozol értünk, üzensz a modern technika minden eszközével, mellénk állsz, és nem szűnsz meg édesanya lenni. Példád időszerűbb, mint valaha.

Köszönjük, hogy kezünkbe adtad az életszentség kulcsát, a felebarátot, a mellettünk lévő embert, mert ha őt szeretjük, eljutunk a Szenthez, Istenhez. Kérünk, segíts, hogy senkivel se találkozzunk hiába.

Tóth Judit

Egyszer erről a témáról beszélgetve az egyik protestáns apuka jelezte, hogy ő is hozzájárul ehhez a közös teherviseléshez. Nagyon testvéri, jó hangulatú beszélgetés volt ez, és senkinek sem volt bántó egyiküknek a vicces közbeszólása, hogy „már ne a protestánsok támogassák a katolikusokat!” A közbeszólás vicces volt, de ő komolyan vette, és azt mondta: Itt nem katolikus-protestáns kérdés van! Itt mi egy közösség, egy család vagyunk, és én otthon érzem magam itt. A legtermészetesebb dolog, hogy az ember a saját családjában fölállalja az örömeit és a terheket egyaránt.

Akik ott voltunk, mind igazat adtunk neki, és boldogok voltunk, hogy Jézus Krisztusnak ehhez az egy családjához tartozhatunk, és építhetjük azt a kölcsönös szeretetben.

Szeccsödi Péter – Gödöllő

MICSODA ÉV VOLT!

2010-ben egymást követték a katasztrófák szerte a világban és idehaza. Hallottunk erről is, arról is; erről többet, arról kevesebbet. Felkavart a szenzáció, megrázott a dráma, elkeserített a felelőtlenség, attól függően, hogyan érkeztek el a hír. Máshogy éltük át a helyzeteket. Kinek mi „jött át”, mit indított benne. Fájdalom, kérdések, ... egy arc,... segíteni akarás...

A Kék Világ Alapítvány négyszer indított gyűjtést tavaly. És a válság ellenére gyűltek a forintok! Nem volt „kis” adomány. A haiti földrengéstől szenvedők részére 1016240 forint, a pakisztáni árvíz károsultjainak 164000 forint érkezett. Ezek az összegek a Fokoláre Mozgalom nemzetközi központján keresztül közvetlen úton jutottak el a segítséget várókhöz.

Az észak- és kelet-magyarországi árvízbelvíz tragédiánál 1645975 forint, a Katasztrófák 2010 gyűjtésénél, az un. vörösiszap katasztrófánál 1655284 forint gyűlt össze. Ezeknek egy része már a mentési feladatokra, majd gyorssegélyként lett felhasználva. A fennmaradt összegek a helyreállításkor és a be rendezkedéskor kerül a rászorulókhöz. Ahol a legnagyobb a szükség, közel a segítség – mondjuk. Köszönet érte mindenkinek!

Mert fontos, hogy elérkezzék!

– KVA –

DIADALÍV

Néhány évvel ezelőtt jelentkezett nálam egy jogász végzettségű fiatal ember, aki műszerészként dolgozott egy kis faluban. A beszédhibája, pöszesége miatt nem vették föl rendőrtisztí főiskolára, pedig minden vágya az volt.

Hetenként találkoztunk a logopédiai fejlesztés miatt. Hét hónapnyi rendkívül kemény közös munka, tanulás és gyakorlás után rendeződött a beszédhibája, és sikerült bejutnia a vágyott főiskolára. Elvégezte, és azóta is rendőrként dolgozik.

Nemrégén újra találkoztunk, és odaadtam neki azokat a felvételeket, amelyeket a terápia elején, végén, illetve a gyakorlás során készítettem. Ezen beszél arról, hogy miért fordult logopédushoz, mik a tervei, és milyen erőfeszítéseket tett ezek megvalósulásáért. Konkrét gyakorlatokat is rögzítettünk. Nyugodtan mondhatom, hogy az utolsó felvételen már egy másik ember beszélt a kamera előtt. Nagyon izgultam, hogy vajon milyennek látja egykori önmagát.

Pár napja megjött a válasz, amelyből a jóváhagyásával idézek:

„Kedves Zsuzsa! A felvételt otthon a 70 cm átmérőjű képernyőn élveztük végig a feleségemmel és az anyósommal. Mindhárman csendben szemléltek az eseményeket, ezt a csöndet csak ritkán törte meg egy-egy kacaj. Ez is inkább a suta kézmozdulataimnak szólt. (...) A beszédproblémával kapcsolatosan inkább elfogult kritikákat kaptam, a változás természetesen szembe(hangba)tűnő volt. Én egész idő alatt a konyhából, egy üveg sör elfogyasztása mellett, csendben szemléltem a dolgokat, és közben

teljesen egyedül éreztem magam. Azt hiszem, ez olyan dolog lehet, mint amikor megszületünk és meghalunk. Azokban a pillanatokban is egyedül van és marad az ember. Lehet ezeket az eseményeket közvetíteni a tévén keresztül, vagy mint ebben az esetben, videón, azonban a lelki dolgokat csak az éli át igazán, akivel megtörténik. Mindezek ellenére erős, karakteres filmet láthattam magamról, ami nem gyengítette, hanem megerősítette azt a meggyőződésemet, hogy ezzel egy olyan kapun léptem át, ami másnak lehet, hogy csak egy egyszerű fából készült tákolmány, de nekem maga a diadalív.”

Fábián Zsuzsanna – Eger

MINDIG ÉS ELSŐKÉNT

A téli időszak, a kevés fény szomorúságot sugároz, amitől könnyen levertté válok.

Mit tehetek ellene?

Egyik nap hazafelé menet eszembe jutott: ha szomorú vagy, szerezz örömet másoknak!

Beugrottam hát egy virágboltba, gondoltam, most a feleségemnek szerzek örömet. Az eladó kérdezte, hogy milyen alkalomra viszem a virágot, netán névnapra, születésnapra? Egyikre sem, csak úgy, szeretetből, a feleségemnek – válaszoltam. Tágra nyílt szemmel mondta, hogy milyen szép ez. És akkor elkezdett mesélni a saját családjáról, hogy az ő szülei bizony elváltak, és otthon ilyet ő nem látott. Elgondolkodtam ezen: mindig és elsőként kell lépnem ezután is, mert a szeretet fényt sugároz.

Egy budapesti olvasó

AZ ÚJ VÁROS ALAPÍTVÁNY, MINT KÖZHASZNÚ SZERVEZET JOGOSULT
AZ ADÓK 1%-ÁNAK A GYŰJTÉSÉRE.

1%

Ad ó s z á m a :

18041930-1-42

LEHETŐSÉGEIHEZ MÉRTEN TÖVÁBBRA IS TÁMOGASSA AZ ALAPÍTVÁNY
MUNKÁJÁT, ÉS LÁTOGASSON EL RENDEZVÉNYEINKRE.

TALÁLUNK-E HITET?

A Katolikus Egyház számára 2010 a megpróbáltatások éve volt, néha egyenesen kálvária. XVI. Benedek pápa használta ezt az erős kifejezést. Igaz, vannak reményt adó jelek, de a pápa szavaiból kiérződik, hogy súlyos a helyzet az egyházban és a társadalomban.

Mi a teendők tehát 2011-ben? Először is fel kell ébreszteniünk a hitet, amely túl gyakran látszik elszunnyadni. Végére is kérdéses, hogy hit-e egyáltalán az „alvó” hit. De a hitébresztés azt kívánja tőlünk, hogy tiszta szemmel, őszinte alázattal és evangéliumi bátorsággal tekintsünk mindarra, amit eddig elhibáztunk és – a pápát idézve – „elhibázunk a hit továbbadásában, keresztény életünk teljes berendezésében.” Komoly és súlyos szavak. Arról van szó, hogy meg kell térni, vagyis beengedni Istent szívünk és elménk legmélyére, hogy megtisztítsa az idejélmúlt, felgyülemlett vagy nem odaillő dolgoktól. Egyébként a megtérés nem csupán személyes ügy. Közösségi és társadalmi kérdés.

Nézetem szerint a Katolikus Egyház előtt 2011-ben lényegileg három prioritás körvonalazódik. Elsőként egy őszinte és komoly szándék azoknak a struktúráknak a megreformálására, amelyek lehetővé teszik a keresztények hitéletét és megjelenésüket a világban. A szemináriumoktól a plébániákig és az egyházmegyékig, a régi és új karizmák támogatásától a

„közös úton haladás” örömet jelentő fáradságáig. Másodikként a teljes körű párbeszéd új korszakának a meghirdetése: ökumenikus, vallásközi téren és a kortárs kultúrával. Azzal a bizonyossággal, hogy az egyház ma – ahogy VI. Pál fogalmazott – akkor talál önmagára, ha szóba tud állni, és beszélgetni tud másokkal. Mindenkiel. Végül a harmadik prioritás, amelyre a pápa kitaróan figyelmeztet: Isten fényét vinni a világba szeretetből az ember iránt, minden ember iránt. Megszabadítani a tudatot és a szabadságot a múltkonyság és a megtévesztés igájából, és megnyitni annak, aki valóban képes megnyugvást adni. Mindhárom út lelkeséget és kultúrát igényel. Vagyis olyan teljes körű és konkrét nevelést az evangélium újdonságára, az övéi közt élő Jézusra, amely a világ jövőjének a kulcsa.

Piero Coda
Fordította: Sudár Beáta

Spada/La Presse/CN

A FEJLŐDÉS ÚTJA AFRIKÁBAN

Húsz éve született meg a közösségi gazdaság projektje, amelyről legutóbb fiatal afrikai vállalkozóknak tartottak konferenciát és képzést.

Sürgősen el kell sajátítani a vállalkozói kultúrát, hogy a gazdaság fejlődésnek induljon Afrikában. Ugyanakkor olyan gazdasági modellt kell találni, amely nem rombolja a közösségeket, a közösségi életet, az afrikai kultúra hagyományos értékeit, hanem építeni tud rájuk. Éppen ezért a közösségi gazdaság, amelyről a Szentatya is említést tesz a *Caritas in veritate* enciklikában, nagy reménységet jelenthet, és új utakat nyithat a fejlődésnek az egész kontinensen. Ez derült ki azon a konferencián, amit Nairobiban rendeztek január végén a Kelet-Afrikai Katolikus Egyetemen a Fokoláre Mozgalom közreműködésével. „A hiteles fejlődéssel együtt kell járnia a közösségi lelkiségnek Afrikában, valamint a másokért való aggodásnak, és a rászorulókkal való szolidaritásnak” – mondta megnyitó gondolataiban John Maviiri, az egyetem rektorhelyettese, aki az őskeresztény közösséget hozta példaként, ahol „senki sem szenvedett szükséget.” Emlékeztetett rá, hogy ez az ideál vezette Chiara Lubich-ot, amikor elindította a közösségi gazdaság projektjét éppen húsz évvel ezelőtt.

A világ második legnagyobb földrészén nemcsak a szegénység ellen kell küzdeni, hanem az afrikai ember mindenféle lefokozása, lealacsonyítása ellen, amely elhomályosítja az emberi méltóságot.

A nemzetközi projektben résztvevő közép-afrikai Genéviève Sanze szerint „a szegénység csapdájából nem lehet kijutni kizárólag az anyagiakra támaszkodva, és nem elegendő a javak szétosztása, a közjó megteremtése vagy az Észak és Dél közötti kereskedelmi kapcsolatok fejlesztése sem. Akkor fogunk tudni kikerülni ebből a csapdából, ha a különböző, de egyenlő emberek között képesek leszünk valódi és mély kapcsolatokat építeni. Ha megértjük, hogy nincs a világon olyan szegény ember, aki ne tudna ajándékká válni mások számára. Csak így virágozhat ki a testvériség és a közösség a világban.”

Az érdeklődést az is jelezte, hogy tizenkét afrikai országból százhatvanan, zömében fiatalok vettek részt a kongresszust megelőző kétnapos képzésen, a közösségi gazdaság első pánafrikai iskoláján. Ennek három alappillére: a képzés, a kölcsönösség és az inkulturáció.

Vizsolyi László

CN

KÖVESD A HELYES IRÁNYT!

„Íme, az Úr szolgálója vagyok, legyen nekem a te igéd szerint.” (Lk 1,38)

Isten – ahogy Máriával tette – előttünk is fel akarja fedni, amit rólunk tervez, meg akar ismertetni az igazi lényünkkel. Mintha így szólna hozzánk: „Akarod,

hogy belőled és egész életedből remekművet alkossak? Kövesd azt az utat, amelyet mutatok neked, és azzá válsz, aki mindig is voltál a szívemben. Mert én öröktől fogva elgondol-

talak és szerettelek, kimondtam a nevedet. Azzal, hogy elmondom neked akaratomat, kinyilatkoztatom igazi énedet.”

Isten akarata tehát nem kényszer, amely korlátoz bennünket, hanem szeretetének, rólunk alkotott tervének a kinyilvánítása. Magasztos, mint ő; vonzó és magával ragadó, mint az ő arca: Isten önmagát ajándékozza nekünk. Akarata olyan, mint egy aranyszál, isteni vezérfonál, amely át- meg átszövi földi és túlvilági életünket. Örökkévalóságtól örökkévalóságig ível: Isten elméjéből indul, végigvezet a földi életen, és a mennyországban folytatódik.

Isten azonban terve teljes megvalósulásához kéri az én és a te beleegezésedet, ahogyan kérte Máriától. Csak így valósulhat meg az az íge, amelyet kimondott rólam és rólad. Ezért hozzánk is eljut a hívás, mint Máriához, hogy így válaszoljunk:

„Íme, az Úr szolgálója vagyok, legyen nekem a te igéd szerint.”

Természetesen nem mindig világos, hogy mi az akarata. Ahogy Mária tette, kérnünk kell a fényt, hogy mi is megértsük, mit kíván tőlünk. Jól, teljesen nyitottan kell hallgatnunk Isten bennünk szóló hangjára. Ha szükséges, tanácsot kell kérnünk valakitől, aki segíteni tud. Ha viszont már megértettük az akarátát, mondjunk igent azonnal. Ha ugyanis felismerjük, hogy az ő akarata a lehető legnagyobb és legjobb dolog az életben, akkor majd nem beletörődéssel fogadjuk, amit meg kell tennünk, mint valami kötelességet, hanem örömmel, mint lehetőséget: így fogadjuk Isten akarátát, azt, hogy képesek vagyunk megtenni, amit kíván, képesek vagyunk tervei szerint élni, hogy megvalósuljon mindaz, amit elgondolt rólunk. Ez a legjobb és a legbölcsebb, amit tehetünk.

„Az Úr szolgálója vagyok” – Máriának ez a mondata egyben a mi szeretet-válaszunk is Isten szeretetére. Ezek a szavak tartanak meg, hogy forduljunk mindig Isten felé, hallgatva őt, engedelmeskedve neki; azzal az egyetlen vággyal, hogy teljesítsük akarátát, és így olyanná váljunk, amilyennek ő szeretné.

Ennek ellenére néha előfordul, hogy képtelenségnek látszik, amit kér. Úgy tűnik, jobb lenne másként cselekedni, szeretnénk saját kezünkbe venni az életünket. Mintha egyenesen tanácsot akarnánk adni Istennek, és megmondani, hogy

mit tegyen, és mit ne. De ha hiszek abban, hogy Isten a szeretet, és bízom benne, akkor tudom, hogy a javamat és mások javát szolgálja mindaz, amit nekem és a körülöttem lévőknek készít.

Így tehát átadom magam, teljes bizalommal ráhagyatkozom akarátára, teszem azt egész valómmal, míg teljesen nem azonosulok vele. Mert jól tudom: ha az ő akarátát befogadom, őt magát fogadom be, őt ölelem magamhoz, belőle táplálkozom.

El kell hinnünk, hogy semmi nem történik véletlenül. Nem hiábavaló semmilyen örömteli, semleges vagy fájdalmas esemény, semmilyen találkozás, családi, munkahelyi vagy iskolai helyzet, fizikai vagy erkölcsi állapot. A különböző események, helyzetek vagy emberek Istentől küldött üzenetet hordoznak, és hozzájárulnak Isten tervének a megvalósulásához. Ezt a tervet lassan-lassan, napról napra fogjuk felfedezni, ha tesszük akarátát, mint Mária.

„Íme, az Úr szolgálója vagyok, legyen nekem a te igéd szerint.”

Hogyan éljük tehát ezt az ígét? Igent mondani Isten ígéjére konkrétan azt jelenti, hogy minden pillanatban maradéktalanul és jól tesszük, amit kér tőlünk. Egészen bele kell

EVANGÉLIUM A MINDENNAPOKBAN

ERRE NEM SZÁMITOTTUNK

merülünk az adott tevékenységbe, elfelejtve minden mást, elvesztve azokat a gondolatainkat, vágyainkat, emlékeinket és tennivalóinkat, amelyek másra irányulnak.

Minden alkalommal, amikor Isten akarata fájdalmas, örömteli vagy közömbös számunkra, megismételhetjük: „legyen nekem a te igéd szerint”, vagy azt, amit Jézus tanított a Miatyánkban: „legyen meg a te akaratod”. Mondjuk ezt minden cselekedetünk előtt: „legyen nekem”, „legyen meg”. Így pillanatról pillanatra, darabkáról darabkára állítjuk össze életünk csodálatos, egyedülálló és megismételhetetlen mozaikját, amelyet az Úr öröktől fogva elgondolt számunkra.

Chiara Lubich

Évek óta őszibarackot és spárgát termelünk gyerekeinkkel együtt Szeged környékén. Tavaly a mi földjeinket is elöntötte a belvíz, mint Magyarország olyan sok területét.

Láttuk, mekkora a baj a földünkön: négy és fél hektár állt víz alatt, gyakorlatilag az egész területünk, és a vizet nem volt hova leengedni. A barackfák nagy valószínűséggel kipusztultak – gondoltuk –, a spárga még lehet, hogy túlélheti, ha valahogy mégis el tudjuk róla vezetni a vizet. Elhatároztuk, hogy megpróbáljuk a lehetetlent. Sajnos a helyzet folyamatosan romlott, a vízszint egyre csak emelkedett. Ekkor megmozdult a fokoláre közösség és mellénk állt. Ezúton

is szeretnénk megköszönni a gyors segítségnyújtást. Nagy tapasztalat ez számunkra a havi életigével kapcsolatban: „Mindenkünk közös volt, egy volt a szívük, lelkük.” Amikor először elolvastuk ezt az életigét, azon gondolkodtunk, hogyan élhetnék az

életünknek ezt a részét jobban. Dehogyan gondoltuk volna, hogy ekkora tapasztalatot élünk meg!

Az egyetlen esélyünk a túlünk egy-másfél kilométerre lévő csatorna volt, de csak abban az esetben, ha sikerül újra kiásni az odavezető árkot, ami csak akkor lehetséges, ha az érintett földtulajdonosok beleegyeznek. Beszéltünk a szomszédokkal. Tárgyaltunk egy kivitelezővel is, aki rövid időn belül vállalta a munkát. Részünkről a költségek fedezését kölcsönből gondoltuk, amikor megérkezett a közösség felajánlása. Pár nap múlva elkezdtek és három napi megfeszített munka után az utolsó szakaszon is megindult a víz. Utána joggal ünnepelelhetünk. Közben régi haragok, sértődöttségek mosódtak el és új barátságok alakultak ki a földtulajdonosok között. Két nap múlva földünk kilencven százaléka káról levonult a víz. Most azt mondhatjuk, a spárgánk megmenekült, barackosaink reméljük, átaludták a traumát, és reménykedhetünk.

Éreztük a velünk együtt dobbanó szíveket és a közösséget. Köszönjük még egyszer mindenkinek ezt a közös tapasztalatot!

*Kőröshegyi Béla és Kőröshegyiné
Tári Katalin*

**Amit nem ajándékozunk oda, az elvész;
amit viszont megosztunk másokkal, megerősödve tér vissza az ajándékozóhoz, és hasznos a többiek számára is.**

Chiara Lubich

EVANGÉLIUM A MINDENNAPOKBAN

SEMMI SEM
LEHETETLEN

Egy egyetem tanulmányi osztályán dolgozom. Igen szoros határidővel különböző hallgatói adatokat és szöveges beszámolót kellett összeállítanom az előző év zárszámadásához. Ez a munka nagyon időigényes, lehetőleg nem szeretem félbeszakítani, mert ha abbahagyom, több időbe telik, míg újra összeáll bennem.

Reggel a hallgatói leveleket mégis elolvastam, és az egyik diák több problémáját is jelezte. Számomra úgy tűnt, hogy nem tudja folytatni a tanulmányait, el kell bocsátanunk. De félretettem a leveleket, majd később válaszolok – gondoltam –, előbb az adatszolgáltatást fejezem be a rektori hivatalnak.

Épp jól belemerültem a munkámba, amikor megjelent az ajtóban ez a problémás lány. Első gondolatom az volt, hogy elküldöm, megmondom neki, jöjjön vissza később, most nagyon fontos munkám van, de ahogy még egyszer ránéztem, észrevettem, milyen szomorú, aggódó a tekintete. Leültem magam mellé, végighallgattam, kinyomtatam a leveleit is, és szép lassan kirajzolódott a megoldás: az egyik tárgyból, amelyet már három alkalommal felvett és nem teljesített, kérhet dékáni méltányossági engedélyt az újabb tárgyfelvételhez, de a másik tárgyból el kell mennie vizsgázni. A vizsgalehetőség másnap volt, azt mondta nincs se kedve, se ereje hozzá, s már nem is lehet jelentkezni. Ez a lány eddig igen jól végezte a tanulmányait, így a tavaszi félévben már diplomázhatott volna, de ha most nem megy el vizsgázni, el kell bocsátanunk, mert ezt a tárgyat is már túl sokszor vette

fel. Isten végtelenül szereti őt, futott át bennem, s egy pillanat alatt meglett a megoldás: „Felveszem magának én a vizsgát, csak menjen el, bízattam, biztosan meglesz az a kettes... És írjon egy kérvényt most azonnal a dékánasszonynak, adok papírt.” Kissé halkán válaszolt: „Rendben.”

Délután újból kaptam tőle egy levelet: „Nagyon szépen köszönöm a segítséget! Családtagom rákos megbetegedése és elvesztése az oka annak, hogy nem tudtam a tanulmányokra figyelni! Köszönöm még egyszer!”

Most már minden várákozás nélkül azonnal válaszoltam neki én is, bízattam, hogy sikerülni fog a vizsgája. Ez a nap különleges találkozás volt a Szeretet-Istennel, hogy ha megteszem az akaratát, ő tud munkálkodni általam.

A hallgatónk csütörtökön levizsgázott, ma megkapta a dékáni engedélyt, a tavaszi félévre felveheti a tárgyait.

Körmendyné Érdi Mária

Jézus az Olajfák hegyén volt, a Getszemáni kertben. Elérkezett a várva várt óra, egész életének kulcspillanata. Földre borult, és bensőséges bizalommal atyjának nevezve Istent, hozzá fohászzkodott, hogy ne kelljen „kiinnia a kelyhet”¹, vagyis szenvednie és meghalnia. Azt kérte, hogy múljon el ez az óra, aztán mégis teljesen az ő akaratára hagyatkozott:

„Ne az legyen, amit én akarok, hanem amit te!”

Jézus tudta, hogy szenvedése nem a véletlen műve, és nem egyszerűen emberi döntések következménye, hanem Isten terve. Az emberek ítélik el és utasítják őt vissza, de a „kehely” Isten kezéből származik.

Jézus azt tanítja, hogy az Atyának mindannyiunkról

A DÖNTŐ PILLANATBAN

van egy szeretettermé, és szemé-
lyes szeretettel szeret minket. Ha
hiszünk a szeretetében, és vála-
szolunk rá – ez ugyanis feltétel
–, akkor ő mindent a javunkra
fordít.

Jézus életében semmi nem tör-
tént véletlenül, még a szenvedés,
még a halál sem. Ezt követte a
feltámadása, amit ebben a hónap-
ban ünneplünk.

A feltámadt Jézus példájának
kell fénylenie a mi életünkben
is. Mindent, ami bekövetkezik,
ami történik, vagy ami körülvesz
bennünket, ami fájdalommal
tölt el, úgy kell látnunk, mint a
szerető Isten akaratát, vagy mint
amit ő megenged, mert azzal is
szeret bennünket. Így minden
értelmet nyer. Felfedezzük, hogy
minden végtelenül hasznos: az
is, ami érthetetlennek, ami kép-
telenségnek tűnik az adott pilla-
natban, sőt az is, ami olyan halá-
los aggodalommal tölt el, mint
amit Jézus élt át. Elég, ha az Atya
szeretetébe vetett teljes bizalom-
mal ismétéljük vele együtt:

**„Ne az legyen, amit én akarok,
hanem amit te!”**

Az ő akarata az, hogy éljünk,
hogy örömmel adjunk hálát neki
az élet ajándékaiért. Nem úgy
van, mint ahogy sokszor mi gon-
doljuk: nem valami rendelkezés,
amibe bele kell törődnünk, kü-
lönösen, ha fájdalmas; és nem is
a létünkben jelentkező monoton
cselekedetek egymásutánjai.

Isten akarata az a hang, amely
folyton megszólít és hív; az a
mód, ahogyan Isten kifejezi sze-
retetét, hogy nekünk adja Élete
teljességét.

Leginkább a Naphoz lehetne
hasonlítani: sugara az ő akaratát
jelenítik meg mindannyiunkról.
Mindenki a saját sugarán halad,
amely különbözik a mellette lévő
sugártól, de mindegyik a Nap
sugara, Isten akarata. Mindany-
nyian egyetlen akaratot teszünk,
Istenét, de ez mindenki számára
különböző. A sugarak pedig mi-
nél közelebb kerülnek a Naphoz,
annál közelebb kerülnek egy-
máshoz. Minél közelebb jutunk
Istenhez azzal, hogy egyre tökéle-
tesebben tesszük isteni akaratát,
annál közelebb jutunk egymás-
hoz is, amíg végül mindnyájan
egy leszünk.

Ha így élünk, akkor életünkben
minden megváltozhat. Ahelyett,
hogy csak azok felé fordulnánk
szeretettel, akik rokonszenvesek,
képesek leszünk odalépni minden-
kihez, akit Isten akarata mellénk
állít. Ahelyett, hogy a számunkra
kedves dolgokat keressünk, tudni
fogjuk azt választani, amit Isten
sugall nekünk. Ha megpróbálunk
ráfeszülni az isteni akaratra, ami
az adott pillanatra vonatkozik
(„amit te akarsz”), el tudunk majd
mindentől szakadni, még önma-
gunktól is („ne az legyen, amit én
akarok”). Így teszünk majd annak
ellenére, hogy nem az elszakadást
keressük, hanem egyedül Istent;
örömünk pedig teljes lesz. Elég,
ha belemerülünk az adott pilla-
natba, és teljesítjük akaratát a je-
lenben ezt ismételve:

**„Ne az legyen, amit én akarok,
hanem amit te!”**

Az elmúlt pillanat nem létezik
többé, az eljövendő pedig nincs
még a birtokunkban. Olyan ez,

mint amikor vonaton utazunk:
hogy célba érjünk, nem járká-
lunk fel és alá, hanem nyugodtan
ülünk a helyünkön. Ugyanígy kell
a jelen pillanatba helyezkednünk:
az idő vonata halad magától. Is-
tent csak a nekünk megada-
tott je-
l e n b e n
t u d j u k
szeretni,
m é g p e-
dig úgy,
h o g y
i g e n t

mondunk neki, erős, teljes és cse-
lekvő igent akaratára.

Szeressük hát a mosolyt, ame-
lyet adunk kell, a munkát, ame-
lyet el kell végeznünk, az autót,
amelyet vezetünk, az ételt, amelyet
el kell készítenünk, a tevékeny-
séget, amelyet szervezünk, azt az
embert, aki szenved mellettünk!

A próbatételek és a fájdalmak
sem tölthetnek el félelemmel, ha
Jézussal fel tudjuk fedezni ben-
nünk Isten akaratát, a szeretetét
irántunk. Sőt, így imádkozha-
tunk:

„Uram, add meg nekem, hogy
semmitől se féljek, mert mindaz,
ami történik, nem más, mint a te
akaratod! Uram, add meg, hogy
ne vágyjak semmire, mert nincs
kíváncsibb, mint a te akara-
tod!”

Mi számít az életben? A te aka-
ratod.

Add, hogy semmi ne csüggesz-
sen el, mert minden mögött ott
van a te akaratod! Add, hogy sem-
mivel ne dicsekedjek, mert min-
den a te akaratod szerint van!”

Chiara Lubich

**„Ne az legyen,
amit én aka-
rok, hanem amit te!”
(Mk 14,36)**

Megjelent: Új
Város 2003/4

¹ Vö. Mk 14,36

VÁLTOZÓ NŐI-FÉRFI SZEREPEK

Korunkban a hagyományos nemi szerepek erősen átalakulóban vannak mind a családban, mind a társadalomban. A régi megoldások a legtöbb esetben egyszerűen nem működnek, és a fiatalok rákényszerülnek arra, hogy új utakat keressenek.

Tóth Pál

Talán enyhe kifejezés azt mondani, hogy manapság átmeneti korban élünk. Sok esetben inkább válságról vagy egyenesen káoszról kellene beszélni, mert a világ olyan gyorsan változik körülöttünk, hogy csak nagy nehézségek árán tudunk alkalmazkodni a folyton átalakuló körülményekhez. A szüleinknél látott minták már nem vagy csak részben működnek, ott tartunk, hogy nekünk kell kitalálnunk saját életünket, és ebben nem mindig állunk a helyzetet magaslatán.

Barátaimmal beszélgetek, egy orvos házaspárral, akik hat gyereket neveltek fel, és mindketten megmaradtak az orvosi pályán. Az, hogy gyerekeik legyenek, és hogy több is, természetes volt számukra, mint a friss levegő és a napfény. A férj megszerezte a szakorvosi vizsgát és utána otthon maradt másfél évre, hogy a felesége visszamehessen a gyógyításba, és ne jöjjön ki a gyakorlatból. Aztán megint cseréltek, és később, az évek során ismét volt egy olyan változat, hogy napközben az apa volt otthon a cseperedő nemzedékkel. Emellett arra is futotta idejükből és energiájukból, hogy

kapcsolatot tartsanak más családokkal és az egyházi közösséggel. Mindezt változó lakáskörülmények között, jobbára lakótelepen, távol a szülőktől, megküzdve a nehézségekkel és néha egymással is. Hogy csinálták?

Kommunikáció szakos tanítvánnyal akadtam össze a minap, egyike volt a legkiválóbbaknak, már hallgató korában részt vett az egyetemi kutatásokban, publikációi is jelentek meg. Most fiatal házasként erős nyomást érez kör-

nyezete részéről, hogy hagyjon fel tudományos törekvéseivel, mert a nő hivatása, hogy édesanya legyen, a családi tűzhely őre. Nem a férje, hanem a szélesebb rokonság tesz célzásokat, hogy ideje abbahagyni a férfiaknak való tevékenységet. A fiatal pár talán tétován, de egyetért abban, hogy nekik kell kialakítaniuk az életüket. Vajon sikerül megtalálniuk az összhangot az egymásnak ellentmondani látszó késztetések között?

Való igaz, hogy sok asszony szeretne a családon kívüli színtereken is szerepet vállalni: a munkahelyén, a tudományban, a művészetben, a sportban, a közéletben, és keresi azokat a megoldásokat, amelyekkel össze lehet egyeztetni a családot és saját tehetsége kibontakoztatását. Több esetben hivatásszerű vagy küldetészerű motivációval állunk szemben. A család szempontjából azonban ezeket a törekvéseket gyakran destabilizáló tényezők tekintik.

Ma sokan látják úgy, hogy a társadalmi élet különböző szektoraiban kifejezetten hasznos lenne a nők fokozottabb jelenléte, mert a nők egészen más problémakezelő intelligenciával rendelkeznek, mint a férfiak. A versengés és a konfrontáció helyett inkább előnyben részesítik a másik megértését és az együttműködést. Sokan

egyetértenek azzal is, hogy kívánatos lenne a nőknek hangsúlyosabb szerepet kapniuk az egyház életében, az eddigiektől eltérő módon, de összhangban az egyház tanításával.

Kopp Mária, a kérdés egyik hazai szakértője szerint „Európában a nemi szerepek megítélése terén a magyar a legkonzervatívabb társadalom. Nálunk azt mondják, hogy a férfi dolga eltartani a családot, a nőé pedig, hogy nevelje a gyerekeket. Ez a férfiakra óriási terhet ró, egy személyben felelősnek érzik magukat, ha a család anyagi helyzete rosszabbra fordul. Mindeközben a nők aktívan részt vesznek a társadalmi életben, és próbálják összehangolni a gyermekvállalást a karrierrel.”

A keresztény közösségekben is vannak olyan nők, akik jól érzik magukat a hagyományos anyai szerepben, és teljesen ki tudnak teljesedni benne. Ma már azonban az ő esetükben sem pusztán az „otthon ülésről” van szó, mert sokszor jelentős, sok elfoglaltsággal járó aktív szerepet vállalnak a közösségek vagy mozgalmak életében. Ám egyre többen vannak olyanok is, akik szeretnének a munkahelyükön is teljesíteni, és a gyermeknevelés mellett a családon kívül végzett munkát is úgy fogják fel, mint küldetést a világ megszenteléséért. Ezek a nők szeretnének új forgatókönyvet kitalálni, amely tartal-

mazza a teljes és felelős családi életet és a családon kívüli feladtvállalást is. Fontos látni, hogy nincs semmi olyan teológiai megfontolás, amely ezt elvben lehetetlennek tartaná. A nehézségek gyakorlatiak, a megoldások néha eredetiek és szokatlanok.

Minden attól függ, hogy a nők együtt tudnak-e működni a férfakkal, és fordítva. Ezért a feleség és a férj közötti jó párbeszéd ma sokkal inkább központi kérdés, mint egykor, hiszen közösen kell megérteniük, hogy az ő házasságukban, az ő családjukban, az ő adottságaik között hogyan alakítsák az életüket. És ha ebben a közösségben együtt fordulnak az Atya felé, hogy Vele együtt értsék meg a lépéseket, amelyeket meg kell tenniük, akkor családjuk története egyedi, eredeti és személyes történetté komponálódik, és a szeretet fantáziájával a házaspár hozzájárulhat új cselekvésminták kialakításához. A családok közössége pedig az a hely, ahol az ilyenfajta innovatív próbálkozások tovább érlelődhetnek.

Chiara Lubich szerint az ilyen törekvésekből „meg fog születni az az új típusú család, amelyet korunk megkíván”, és át tudjuk majd értékelni a nő helyzetét, s az őt megillető helyre tesszük a társadalomban. „Minden nőnek rá kell ébrednie és meg kell élnie – mondja Chiara –, hogy egyenlő a férfakkal, és ő is fontos szerepet tölthet be, női mivoltának kifejezéseként. Felfedezheti, hogy miként léphet ki a családi körből, hogy sokak javára kamatoztathassa azokat a gazdagságokat, amelyekkel rendelkezik.” ■

toth.pal@gmail.com

DIGITÁLIS HÁBORÚK

A világháló sebezhetősége, kormányok és hackerek összecsapása, a cybertér militarizálása.

Manapság két világ létezik párhuzamosan: a „valódi”, amelyet jól ismerünk születésünk óta, valamint a „virtuális” világ, amely számítógépekből, internetes kapcsolatokból és mobiltelefonokból áll. A fiatalok többsége ez utóbbiban sok időt tölt, gyakran túl sokat, aminek megvan a kockázata: felcsínesek lesznek, nem alakul ki az önazonosságuk és képtelenek kapcsolatot teremteni a valódi világban. Segítségre van tehát szükségük, hogy ne maradjanak magukra.

A felnőttek ezzel szemben, úgy tűnik, nem állnak a helyzet magaslatán: vagy megszállottan neteznek, hosszú órákat töltve a számítógép előtt, vagy ellenkezőleg, félő, hogy teljesen kimaradnak e közösségi térből. Szeretnék ugyan segíteni gyermekeiket, vezetni és védeni őket tapasztalataikkal, ahogy ezt apáik tették annak idején, ám túl kevésbé ismerik ezt a számukra idegen, mesterséges világot. Az egyetlen kiút az összefogás lehet a virtuális világban járatos fiatalok és az élettapasztalattal rendelkező felnőttek között, akiknél az értékeket nem helyettesíti a divat vagy a technológia.

A *Time* magazin szerint az év embere a fiatal *Mark Zuckerberg* lett, a milliárdos *Facebook*-alapító,

aki ezt a világméretű digitális játszóteret létrehozta, ahol szünet nélkül találkozhat egymással mintegy ötszázmillió „barát”. Elentmondásos figura, egyesek szerint ő felel az úgynevezett „informatikai halhatatlanságért”, ahol közszemlére kerülnek mindenféle képek, gondolatok, történetek és életek, mint egy ütésálló kirakatba zárva. Ám *Julian Assange*, az év embere cím másik jelöltje is ugyanebből a világból érkezett. A *WikiLeaks* oldalon 2010. október 22-én négyszázezer titkosított dokumentumot tett közzé az iraki háborúval kapcsolatban. Rá néhány hónapra a titkos diplomáciai dokumentumok kerültek sorra, és most jönnek a bankok.

Assange a fegyverkezési hajszát akarja megállítani, etikus kapitalizmusról álmodik, gyűlöli a cenzúrát és nagyon jól ismeri az Internet destabilizáló hatalmát. Nem fedi fel azonban az információk forrásait, így a dokumentumok valóságát sem tudja szavatolni. Angliában letartóztatták, de óvadék fejében szabadon engedték. Egyike azoknak, akik felismerték, hogy a valódi és a virtuális világ nagyon is hatással vannak egymásra, összeütközhetnek és egymásba épülhetnek.

Egyesek szerint azért csinálja, mert *hacker*. És valóban, az Internet

e fiatal, idealista megszállottai keltek a védelmére, támadást indítva többek között a svéd kormányzat honlapja, valamint hitelkártyákkal foglalkozó társaságok internetes oldalai ellen. Az amerikai kormányzat azonnal nekilátott, hogy kiépítse a védelmét – más hackerek segítségével. Első ízben lehetünk tanúi egy elszánt, világméretű összecsapásnak a világhálón csúfított kormányok és azok között, akik hisznek a világháló szabadságában és áttekinthetőségében, és mindenre készek is annak védelmében.

A helyzet azonban ennél bonyolultabb: Internet nélkül ma már az államok sem képesek működni. Azok az átfogó infrastruktúrák, amelyek egész társadalmunk életét ellenőrzésük alatt tartják, számítógépek többé-kevésbé védett, egymással részben összekapcsolt hálózatainak alapszanak. Tehát sebezhetőek is többé-kevésbé az Internet felől. A jelenlegi támadások csak ízelítőt adnak abból, amit virtuális háborúnak, virtuális hadviselésnek (*cyberwarfare*)

neveznek. Fegyverek nélküli háború ez, számítógépeken keresztül végrehajtott támadás a távolból, amely ellehetleníti az ellenség kommunikációját és

Hacker: A hagyományos elképzeléssel szemben – amely az angol szó negatív, feltör jelentésén alapul – a hackerek célja nem a rombolás, hanem a virtuális világ hibáinak, egyenetlenségeinek a kijavítása. Magas szintű programozási és sokszor nyelvi ismeretekkel rendelkeznek, feladatukat nagy érzelmi motivációval és hűséggel, ingyenesen és önként végzik, elismerést csak saját szűk közösségüktől várnak. A hackerek munkájuk során nem tűnnek korlátokat, így mindenféle cenzúra, titkosítás és szerzői jog ellenségei.

informatikán alapuló tevékenységeit. Példaként említhetjük az áramszolgáltatást és -elosztást, a telekommunikációs eszközöket, az üzemanyag- és vízellátást, a pénzügyi tevékenységeket, a polgári védelmet, az egészségügyet vagy a televíziót és a rádiót. Könnyen belátható, hogy ezeknek az eszközöknek a leállításával olyan láncreakció indul be, amely a teljes civil és társadalmi szférát egyszerűen megbénítaná.

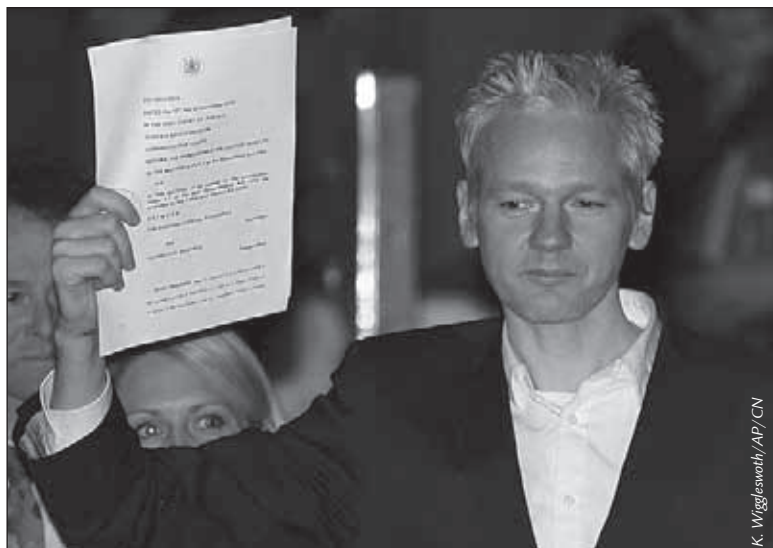
A kormányok igyekeznek is mindent megtenni, hogy az inf-

rastruktúráik elleni terrortámadásoktól – netán más hatalmak zsarolásától – megvédjék magukat. A Pentagon felállított egy parancsnokságot (*Strategic Cyber Command*). A NATO védelmi központja pedig az észtországi Tallinban van. Az ENSZ-ben valaki felvette, hogy kössenek békeszerződést a *cybertérben*. Más államok inkább számítógép-hálózatuk teljes elszigetelése mellett döntenek, leválasztva azokat az Internetről, meggátolva ezzel az információk és gondolatok szabad terje-

dését (ez történt a cikk megjelenése után nem sokkal Egyiptomban, ahol a kormányzat a teljes Internet lekapcsolásával válaszolt a rendszerellenes tüntetésekre – a ford. megjegyzése).

Egyszóval a világhálón folyik a fegyverkezés. Nem jó hír ez, én pedig nem szeretném a cikk végét ilyen sötétre festeni. Mégis tisztában kell lennünk vele, hogy a virtuális lehetőségeket a hadsereg is kezdi a maga javára fordítani. A hús-vér katonákat felváltják az automatizált, távirányítású eszközök, mint például a hírhedt *drónok*, amelyek zajtalanul repülve képesek felismerni és távirányítású rakétákkal megsemmisíteni egy célpontot bármelyik ország területén. Elektronikus hadviselésnek hívják ezt, és nem ismer határokat. Szerencsére már elindult a tiltakozás nemzetközi körökben a hasonló fegyverek és a *cybertér* felfegyverzése ellen. Hallassuk a hangunkat, akkor is, ha nem értünk az Internethez! Beszélgezzünk erről a fiatalokkal is, ők tudni fogják, mit kell lépni!

Giulio Meazzini
Fordította: Sudár Balázs

K. Wigglesworth/AP/CN

KERESZTÉNY STÍLUS A VIRTUÁLIS TÉRBEN

A Tömegtájékoztató Világnapjára írt üzenetében XVI. Benedek pápa arra hívta fel nemrég a figyelmet, hogy az új technológiák nemcsak a kommunikáció módját változtatják meg, hanem széleskörű kulturális átalakulást idéznek elő. A megértés, a gondolkodás új fajtái fejlődnek ki, eddig soha nem tapasztalt lehetőségek nyílnak a kapcsolatteremtésre, a közösségépítésre. A pápa arra szólítja a keresztényeket, hogy bizalommal, tudatos és felelős kreativitással csatlakozzanak a digitális korban született hálózathoz, a közösségi oldalakhoz, amelyek ma már az emberi élet integráns részei.

Amikor az internetezők információkat cserélnek, egyben megosztják másokkal világnézetüket: arról tanúskodnak, ami értelmet ad az életüknek. A digitális világban való jelenlét „keresztény stílusa” a becsületes, felelősségteljes és nyílt kommunikáció, amely tiszteletben tartja a másikat, és következetes marad az evangéliumhoz még akkor is, amikor nem utal rá nyíltan. Olyan stílust jelent, ami ösztönzi a szívet, és megmozgatja a lelkiismeretet, mint ahogy Jézus tette az emmauszi tanítványokkal. Fokozatosan vezette be őket misztériumába azzal, hogy mellettük állt, párbeszédet folytatott velük, tapintatosan felszínre hozta azt, ami a szívük mélyén rejtőzött.

Forrás: VR/MK

TEGYEN A VÁLTOZÁSÉRT!

2011 az önkéntesség éve az Európai Unióban. Fő célja, hogy ösztönözzön a társadalmi szerepvállalásra. A polgárok és a civil szervezetek feladata, hogy részt vegyenek az Unió közös jövőjének alakításában. Olyan polgárookra van szükség, akik képesek tenni saját, illetve közösségük sorsának jobbra fordulásáért. Tízből három európai saját bevallása szerint aktívan vállal önkéntes munkát egy tavalyi uniós közvélemény-kutatás szerint (Eurobarométer). Az önkéntesség révén az emberek új ismeretekre tehetnek szert, tökéletesíthetik szaktudásukat, kiszélesíthetik társadalmi kapcsolataikat, aminek köszönhetően gyakran új és jobb álláslehetőségekhez juthatnak. Emellett az önkéntesség utat jelenthet az aktív elfoglaltsághoz a munkanélküliség időszakában, segíthet gazdagítani a munkakeresői profilt és megkönnyítheti a munkaerő-piaci visszaállászkedést.

Áprilisban konferenciát szerveznek az aktív állampolgárságról, és számos más programot is szerveznek magyar helyszínekre, ahol a civil szervezetek kicsérelhetik tapasztalataikat és tanulhatnak egymástól.

www.europa.eu/volunteering és www.onkentesseg2011.hu

FAÜLTETÉS KENYÁBAN

Egy internetes újság eredeti kezdeményezéssel hívta fel magára a fiatal nemzedék figyelmét Egy fan – egy fa címmel. Minden egyes gyereknek, aki csatlakozik az Unimondo facebook-oldalához, ültetnek egy fát Kenyában. A kampányforrásokból megvalósított első csemeteültetvényt Chiara Lubichről nevezték el. A weboldal ötlete Trentóban született; Unimondo évek óta küzdelmet folytat az erdőirtások ellen.

TISZTA SZÉLENERGIA

Összefogtak Európa országai és egy konzorciumba tömörültek, hogy az Északi tenger erős szeleit, mint energiaforrást hasznosítsák. Szélmotorok egész erdejét állítják majd üzembe a nyílt tengeren is, amelyeket sűrű víz alatti kábelhálózat köt össze a parttal és egy sor hatalmas árapály erőművel, amit a norvég fjordokban építenek. Ezeket a víztározókat feltöltik, amikor bőven van a szélenergiából, és leürítik a szélcsendes időszakokban. Ezt az eljárást alkalmazzák a normál vízerőművek esetében is, hogy biztosítani tudják a rendszer folyamatos energiatermelését.

Az érdekelt országok energiaügyi miniszterei múlt év decemberében közös memorandumot írtak alá, amely a következő tíz évben húszmilliárd euró befektetést irányoz elő ebbe a projektbe. A már meglévő 74 gigawatt energiatermelés így még 134 gigawattal bővül, amelyet szélenergiából állítanak elő, és még 14-et hoznak majd az épülő nukleáris erőművek. Miközben várunk a beigért, Szaharába tervezett óriástelepekről érkező napenergiára.

MÚLTBA LÁTÓ TELESZKÓP

Idén elkészül a Hubble űrtávcső utódául szánt James Webb űrteleszkóp tükrének 18 szegmense. A NASA és az Európai Űrügynökség közös eszközét előreláthatólag 2014-ben állítják különleges pályára, ahol mindig napárnyékban lesz, így zárva ki a Nap zavaró hatását. A hatékonyság érdekében az infravörös tartományban működik majd. Tömege 6,5 tonna, mindössze fele a Hubble-nek, bár tükrének fényfelfogó felülete hatszorosa annak.

Feladata az ősrobbanás utáni első csillagok és galaxisok fényének vizsgálata lesz. Jelentősége ezen kívül abban áll, hogy képes lesz a bolygórendszerek kialakulására alkalmas ködök kutatására, azokban az élet feltételeinek vizsgálatára, és élhető bolygók keresésére.

AZ ERDŐK ÉVE 2011

Az ENSZ szakfórumán 2011-et az erdők nemzetközi évének nyilvánították. Magyarországon már 14 éve megrendezik az „erdők hete” című rendezvényt, ami most az erdők évével párosul. Jobban megismerhetjük az erdészeti szakma kihívásait, szépségeit, hogy az erdész nemcsak „puskával a vállán sétálgat az erdőben” és bepillantunk az erdő életébe, titkaiba.

Mit jelent a mai ember számára az erdő? Kirándulás, pihenés, környezetvédelem, természeti erőforrás, megélhetés, madárcsicsergés, lombzúgás? Hozzájárulhat az ember belső békéjéhez, megnyugvásához az erdő? Tehetünk a jövőnk szempontjából egyre fontosabb összhangért, ember és a természet között? Az erdő a közös nemzeti vagyonunk, a jövőnk záloga. Vajon szabad-e kiengednünk a kezünk közül?

A CSALÁD KÜLDETÉSE

Az emberiség nagy problémáinak megoldásában modellként szolgálhat a család az egész társadalom számára. Ezt a merész gondolatot fogalmazza meg Chiara Lubich, akire március 14-én emlékezünk. Hogyan vigyük otthonunkból a társadalomba a szeretet tüzeit? A család küldetését 7 lépésben vázolja fel a Fokoláre Mozgalom alapítója.

Chiara Lubich (1920-2008)

A család, minden egyes család korunk főszereplőjévé válhat. A család, amely Isten alkotása, a szeretet remekműve, útmutatást adhat arra vonatkozóan, hogyan vehetjük ki részünket a holnap világának formálásában. Ha megfigyeljük a családot, ha röntgenfelvételt készítünk róla, felbecsülhetetlen értéket találunk benne, amely széles körben kivetítve és alkalmazva egyetlen nagy családdá formálhatja az egész emberiséget. A család alapja a szeretet, ennek pedig sokféle arca van: a házastársak közötti szeretet, a szülők és a gyermekek, a nagyszülők és az unokák közti szeretet, a testvéri szeretet. A szeretet állandóan növekszik és túlmutat önmagán. Így a házastársak közötti szeretetből új élet fakad, és a testvéri kapcsolatok barátsággá alakulnak. Nagy egyszerűséggel fogadja el mindenki a másik tekintélyét, szerepét, hiszen az a szeretet megnyilvánulása.

„Ha a család a szeretet kiindulópontja, ahol az emberi élet minden problémája szeretetből fakadó megoldást találhat, akkor a család küldetése az, hogy az egész társadalom számára modellül szolgáljon az emberiség nagy problémáinak megoldásában.”

1. Magától értetődik, hogy a családban mindent megosztanak egymással, egyetlen kassza van. Nem a felhalmozás kedvéért, hanem előrelátásból takarékoskodnak. Érthetően számolnak azzal, hogy a családtagok között vannak olyanok is, akik még vagy már nem keresőképeseek.

Természetes a családban, hogy mindent közösbe tesznek.

Íme a mag, amelyből kifejlődhet a társadalomban egy emberhez méltó gazdaság; a mag, amelyből megszülethet az adás kultúrája, a közösségi gazdaság.

2. A családban a legkülönbözőbb korú személyek élnek együtt; normális, hogy a másikért élnek és szeretik egymást. A nevelés is spontán zajló folyamat: gondoljunk csak a gyermekek első lépéseire, első kimondott szavaira. A büntetés és a megbocsátás is kizárólag a személy fejlődését szolgálja.

A családban egymásért élnek, a másik életét élik.

Éppen ez az előfeltétele, hogy be tudjuk fogadni a különböző csoportokat, népeket, tradíciókat, rasszokat és civilizációkat, ami oda vezet, hogy kölcsönösen be tudunk illeszkedni egymás kultúrájába.

3. Az igazságérzet a család jellemzője, és az is normális, hogy a családtagok magukénak érzik a másik hibáját, szégyenkezését. Természetes, hogy szenvednek, áldozatot vállalnak egymásért, és hordozzák egymás terheit. Az ember ösztönszerűen együtt érez családjával és hűséges hozzá.

A családban maguktól adódnak át az értékek nemzedékről nemzedékre.

Ez a tény ösztönzést adhat a társadalmi szinten zajló nevelési folyamat átértékelésére. A családban alkalmazott büntetés és megbocsátás módszere pedig minta lehet arra, hogyan működjék az igazság-szolgáltatás.

4. A családtagok számára a másik élete ugyanolyan, vagy még nagyobb érték, mint a sajátjuk: vigyáznak mindenki egészségére, s ha valaki gyengélkedik, átvállalják feladatait.

A család az a természetes közeg, ahol elkezdődik és lezárul az élet. Itt talál megértésre, szeretetre és törődésre a magatehetetlen, az idős és az élete végéhez közeledő beteg.

A családtagok ugyanolyan értéknek tartják a másik életét, mint a sajátjukat.

Ebben gyökerezik az élet kultúrája, amelynek át kell hatnia a társadalom törvényeit és struktúráit.

5. A családtagok szükségleteiknek megfelelően öltözködnék és táplálkoznak. Otthonukat együtt, mindenki közreműködésével alakítják ki és tartják rendben.

A család úgy igyekszik kialakítani otthonát, hogy abban a családtagok közötti harmónia tükröződjék vissza.

Íme a környezetre, a környezetvédelemre való újszerű odafigyelés kezdete.

6. A család a tanítás és a tanulás színtere: minden a személyek érlelődését szolgálja. A család tagjainak kulturális szintje különböző lehet, de minden különbözőség a többiek gazdagodására szolgál.

A családban a tanulás célja, hogy a személy érettebbé váljon.

Ez a gondolat hozzájárulhat ahhoz, hogy a kulturális, tudományos és a gyakorlati síkon folyó kutatás felfedezze Istennek az emberiségről alkotott titokzatos tervét, és a közjó érdekében fejtsse ki tevékenységét.

7. A kommunikáció is spontán zajlik a családban: mindenki részesedik mindenben, mindenki megosztja a másikkal mindent.

A kommunikáció a családban érdek nélküli és építő jellegű.

Ez lehetőséget ad arra, hogy kiépüljön egy olyan, az embert szolgáló kommunikációs hálózat, amely a pozitívumot húzza alá és azt terjeszti, s a bolygószintű béke és egység megvalósításának eszközévé válik.

A családban a szeretet a személyek közötti természetes kapcsolatot jelenti. Ebből a magból fejlődhetnek ki azok a struktúrák és intézmények, amelyek szem előtt tartják mind a közösség, mind az egyén érdekeit, egészen addig menően, hogy – megbecsülve minden egyes nép értékeit – előmozdítják az egyetemes testvériség megvalósulását.

Isten a családban mindenfajta emberi együttélés prototípusát teremtetten meg. A család feladata tehát ez: otthonában a szeretet tüzeinek folyamatos táplálása által újra kell élesztenie azokat az értékeket, amelyeket Isten ajándékozott a családnak, s nagylelkűen, szünet nélkül azon kell fáradoznia, hogy a társadalom minden területére kisugározza azokat.

Chiara Lubich

Részletek az 1993-ban Rómában megrendezett Familyfestre küldött üzenetéből.

Szerkesztette: Tóth Judit

MÁRIA ÉS A LÉLEK SZŰZI TISZTASÁGA

Írásunkat a mácius havi élet igéjétől ihletve választottuk. Szerzője 1948-ban találkozott Chiara Lubich-kal, akiben rögtön felismerte azt a személyt, akit egy életen át keresett: olyan lelki vezetőt, aki nem vonul el a világból, mint azt korábban sok szent tette, hanem aki a világban marad, Jézus kérésének megfelelően: „Nem azt kérem tőled, hogy vedd ki őket a világból, hanem hogy óvd meg őket a gonosztól.” (Jn 17,15)

Spirituális és személyes kapcsolata Chiarával többek között hozzájárult annak felfedezéséhez és megvalósításához, hogy minden tevékenységet meg lehet szentelni. A szent és a profán nem válik el egymástól – emelte ki írásaiban. Hangsúlyozta a laikusok szerepét és küldetését a világban, a keresztény közösségi élet fontosságát, amelyet a II. Vatikáni Zsinat is aláhúzott és megerősített.

Írásunkat a mácius havi élet igéjétől ihletve választottuk. Szerzője 1948-ban találkozott Chiara Lubich-kal, akiben rögtön felismerte azt a személyt, akit egy életen át keresett: olyan lelki vezetőt, aki nem vonul el a világból, mint azt korábban sok szent tette, hanem aki a világban marad, Jézus kérésének megfelelően: „Nem azt kérem tőled, hogy vedd ki őket a világból, hanem hogy óvd meg őket a gonosztól.” (Jn 17,15)

Mária az első keresztény, a tökéletes modell, aki nem prédikál, nem oktat, hanem egyszerűen éli Isten igéjét és tettekre váltja Isten akaratát. Létével válik a legnagyobb tanítóvá és mindenki édesanyjává.

Mária útmutatásával újra megtalálhatjuk Istent a világban. Az őt utánzó keresztény – arcán a Szent Szűz mosolyával – gyógyítja a romlást környezetében, és a világ tülekedése közepette visszavonul a lelke mélyén kialakított céljába, ahogy Mária is tette.

Máriát utánozni azt jelenti, hogy szeretjük Istent egészen az önmegsemmisülésig. A lelkek szétszórtságából érezhető, mekkora szükség van ma a szeretetre, jobban, mint valaha. Ez a szeretetesség jelenik meg és ölt testet az újjáéledő Mária-tiszteletben, amely Máriában határozza meg önmagát. A máriás szeretet nem kér, hanem ad. Nem vár el semmit, inkább mások adósának tartja magát. Ha keresztülnéznék rajta, örül; ha taposnak rajta, Istenbe veti magát. A világ kálváriáját ugródeszkának használja az ég felé. Ha valahol viszonszeretik, rendben van. Ahol nem viszonozzák a szeretetét, ott közelebb kerül a kereszten függő Jézushoz. Nem keseredik el, ha értetlenül fogadják. Rejtetten él, mert ez értékesebb; és akkor él, ha meghal önmagának, hogy feltámadjon Istenben.

Mária sohasem akart mást, csak Isten akaratát. Neki szentelte magát kislánként, egészen ráhagyatkozva. Odaajándékozta magát alázasosan: „Íme, az Úr szolgálója vagyok, legyen nekem a te igéd szerint.” Ez volt a beleegyezés: egyszerű és félreérthetetlen, mint amilyen a felkérés volt Isten részéről. Beleegyezése feloldotta a drámát ég és föld között, megpecsételte Mária együttműködését Istennel, és megajándékozta Jézust az öröktől óhajtott édesanyjával. Megkezdődött ezzel a pillanattal a megváltás.

Mária nagysága az önmagából való teljes kilépésben áll egészen a tökéletes kiüresedésig: ez szükséges ahhoz, hogy Isten belépjen életébe. Amíg valaki önmagáért aggódik, megbántódik minden durvaságon, gyötrődik a bizonytalanságban, addig magányosan kesergő ember marad. Ahhoz, hogy a régi rendtelenség állapotából átlépünk az életbe, elég Máriát megmintázni: példájával, segítségével el kell jutni a lélek szűzi tisztaságára. Szívünkben Mária szívét formálni: életünkben Mária életét kimunkálni.

*Igino Giordani
Fordította: Bartus Sándor*

A KÖZÖSSÉGI LELKISÉG FÉNYÉBEN

Isten tervében az egyház nem más, mint a közösség otthona és iskolája – ez II. János Pál pápa gondolata, aki 1997-ben február 2-át a megszentelt élet napjává, a szerzetesség ünnepévé nyilvánította.

**Reskovits
Ágnes**

Több mint százan jöttek össze szerzetesnők 28 rendből a Sapientia Szerzetesi Főiskolán 2011. februárban. Az országos találkozót Berkecz Franciska szociális testvér, a női szerzetesek főegyházmegyei referense és Mészáros Ilona szervezte a Fokoláre Mozgalom részéről. Meghívott előadója Amedeo Ferrari minorita atya volt.

„A közösség otthonává és iskolájává tenni az egyházat; íme, az előttünk álló kihívás a most kezdődő évezredben, ha hűségesek akarunk lenni Isten tervéhez, és ha válaszolni akarunk a világ komoly elvárásaira” – hangzik a pápa felhívása *Az új évezred kezdetén* című apostoli levélben. Ennek megvalósításához a Szentatya az egész egyháznak a közösségi lelkiiséget ajánlja. A szerzeteseket pedig arra hívja, hogy a kommunió szakértőiként „Isten kommunióra vonatkozó tervének jelei és építőmesterei legyenek”¹.

A szerzetesnők épp ezzel a céllal találkoztak, hogy megerősítsék együtt a megszentelt élet és a közösségi lelkiiség között fennálló kapcsolatot. Elsőként Berkecz Franciskát (SSS) kérdeztük:

- Mi ösztönözte ennek a találkozónak a megrendezését?

Berkecz Franciska SSS

- Amikor arról beszélgettünk, hogy jó lenne egy szerzetesnői találkozót szervezni, éppen azzal a kérdéssel foglalkoztunk, amiről II. János Pál pápa az évezred kezdetén azt mondta, hogy a legfontosabb az egyház számára: a közösségi lelkiiség, a lélek szerinti élet, ami a szerzetesek számára a jövő útját jelenti. A közösségi lelkiiségről II. János Pál beszélt a szerzeteseknek, beszélt az egész egyháznak, és én, aki nagyon régóta benne vagyok a magyarországi szerzetesnők képzésében, korábban voltam a szerzetesi konferencia elnöke is, tudom, hogy ez a téma nagyon fontos számunkra. Tizenöt éve, amióta megjelent a *Vita Consacrata* dokumentum, égető kérdés, hogyan tudjuk ma megélni a szerzetességet úgy a közösségeinkben, hogy az Istentől tanúskodjon és vonzó legyen, hogy Jézust adjuk a világnak.

- Látva az érdeklődést és a részvételt, amit ez a találkozó kiváltott, milyen tanúságok vonhatók le a magyarországi női szerzetesrendek számára?

- Azt remélem, hogy egyfajta mérföldkő ez a nap. Nagyon sokan eljöttek, mert valamit keresnek, valamire vágnak, és úgy láttam a témából, Amedeo atya tanításából, a tapasztalatokból, a nővérek visszajelzéseiből, hogy együtt tudtunk lenni Isten jelenlétében, Istent keres-

ve, a szeretet légkörében. Hiszem azt, hogy az egység vágya egyre inkább megszületett, és hogy akik itt voltak, továbbviszik az evangélium tüzét, azt, hogy Jézus legyen mások számára, hogy Jézusként éljünk, hogy éljük az evangéliumot, hogy haljunk meg magunknak és a másikért. Evangéliumi fényeket viszünk tovább, és szükségesek lesznek az ilyen találkozók, amelyek segítenek továbbhaladni Jézus felé, Isten országa építése felé.

Amedeo Ferrari atya (OFM Conv.) tizennyolc éven át volt a felelőse a *Claritas* szerzetesi lelkiiségi központnak Loppianóban, a Fokoláre Mozgalom egyik településén, Firenze közelében.

- Előadásában arról az újdonságról beszélt, amit az egyházban született új karizma, a közösségi

¹ Szerzetesek és az emberi haladás 24.

Erhardt Emese

lelkeség hozott. Ennek fényében milyen olvasata van a megszentelt életnek?

- A megszentelt élet az Istennek adott és az emberiség szolgálatába állított élet olyan hagyománya, amely szenteket adott az elmúlt századokban. Most olyan korszakban élünk, amikor az emberiség az egység felé tart, és a Szentlélek elküldte válaszát, hogy mindezeket az erőket, értékeket, embereket ebbe az irányba ösztönözze. II. Já-

nos Pál pápa a harmadik évezred elején kiadott apostoli levelében egyértelműen beszélt erről, és a keresztény lelkeség kettős dimenziójának megélését indítványozta: egység Istennel bensőleg, és egység Istennel a közösségben, a közösségi lelkeség által. Ez feje tetejére állítja a keresztény lelkeséget, mert a kapcsolatokra helyezi a hangsúlyt, ami a szentháromságos tapasztalat megélését jelenti az emberek között. Ha ez a szentháromságos kapcsolat megjelenik minden rendben vagy szerzetesi közösségben, akkor ez az alapító és a szabályzat újrafelfedezését jelenti. Megújul a kapcsolat az előljáró és a testvérek között, ami hatalmas nyereség a megszentelt életben. Ha ez létrejön minden rendben, akkor megszülethet a különböző karizmák közössége. A világnak ma nagy szüksége van arra, hogy megtapasztalja a közösségi egyházat, amely az egész emberiséget képes annak végső célja felé irányítani, ami Jézus álma, hogy „legyenek mindnyájan egy.” (Jn 17,21)

- Hogyan látja ezt konkrétan megvalósulni a mai szerzetesrendekben?

- Abban a kegyelemben volt részem, hogy hosszú időn át egy olyan lelkeségi központban élhet-

tem, ahol minden az egység karizmájából született, a közösségi lelkeség megéléséből és a tanúságtételből. A közel húsz év alatt 145 intézményből 2600 szerzetes fordult itt meg, így volt alkalmam megfigyelni a közösségi lelkeség gyümölcseit az egyes szerzetesekben és a rendekben, mert Jézus jelenléte megvilágosítja mindenki saját karizmáját: a karmelitáét, a ferencesét, a szaléziét. Megtanulják, hogy úgy szeressék a másik karizmáját, a másik alapítóját, ahogyan a sajátukat, a másik hivatását, a másik misszióját, ahogyan a sajátukat. Ezért a kapcsolatokban megszületik a kölcsönösség, egymás tisztelete, értékelése. Az a gyakorlat, hogy élük az evangéliumot és megosztják ezzel kapcsolatos tapasztalataikat, mind egyikükben előtérbe hozza saját alapítójának ígését, amely hatalmas ajándék egy szerzetes számára, mert lehetővé teszi, hogy élő evangéliumot ajándékozzon a világnak: a két vagy több szerzetes között élő Jézus tapasztalatát. Egy új evangelizációt sajátít el, ez pedig megtéréseket és megújulást hoz, jótékony hatással van az egész egyházra és általa az egész világra. ■

Amedeo Ferrari OFM

EGY ZONGORISTA VALLOMÁSA

Ebben az évben ünnepeljük Liszt Ferenc születésének kétszázadik évfordulóját. Zenei zsenialitás és mély emberi értékek.

**Arany
Krisztina**

Esztó Zsuzsa zongoraművésszel beszélgetünk, a Zeneművészeti Egyetem tanárával, aki Liszt zongoratechnikájáról írta disszertációját.

Ugye hozzád nagyon közel áll Liszt Ferenc, miért?

Már egészen kicsi koromban nagy hatással volt rám, mint ze-

neszerző. Zenekari művei közül elsőként a *Les Preludes* szimfonikus költemény, később, amikor már magam is zongoráztam, *A Villa D'Este szökőkútjai* című csodálatos zongoraműve ragadott meg leginkább. Pár év múlva sikerült egy „autentikus” kottát is megszerezni a darabról. A kotta közepe táján a hangjegysor alatt, apró betűkkel és latin nyelven egy idézetet fedeztem

fel: „Aki abból a vízből iszik, amit én adok, nem szomjazik meg többé, örök életre való vízforrás lesz benne.” (Jn 4,14). Ezeket a sorokat maga Liszt jegyezte fel, a mű egyik legszebb, a darab tetőpontját előkészítő része elé. Ekkor kezdtem el mélyebben érdeklődni nem csak a művek, de szerzőjük, az ember iránt is. Bár rengeteg ellentmondás, sőt, kifejezetten hamis Liszt-kép található

Erhardt Gyula

egyes könyvekben (és filmekben), hamarosan meggyőződtem róla, hogy nála nagyobb lelkű, nemesebb szívű, önzetlenebb, mélyebb hitű embert nehezen találhatnánk a világ nagyhírű művészei között. Kár, hogy még mindig kevesen ismerik a világon az „igazi” Lisztet! Ezért is nagy öröm számomra, hogy a liszti bicentenárium alkalmából nemrég kiadták *Hamburger Klára* legújabb, kiváló könyvét, ahol többek között Liszt zenéjének éppen ezeket a leglényegesebb elemeit ismerhetjük meg.

Azt is olvastam róla, hogy amikor Budapesten élt, adakozott az árvíz károsultjainak. Máskor azon kapták, hogy különböző borítékokba pénzt tesz, és kiderült, hogy aki csak kért tőle, kapott. Emögött az is ott lehetett, hogy nem tartott igényt többre, mint amiből megélt, akár a növény, amely nem szív fel több vizet a talajból, csak amennyire szüksége van. A többi arra volt jó, hogy továbbadhassa.

Nagyon sokszor adakozott árvaházak, szegényotthonok, elesettek javára. De *Beethoven* Bonnbán felállított szobra is teljes egészében neki volt köszönhető. Jellemző, hogy tanítványaitól soha sem fogadott el fizetséget, sőt, előfordult, hogy maga csúsztatott pénzes borítékot növendéke beteg édesanyja számára. Jellemző, hogy Liszt általában másodosztályon utazott, de *Miska* nevű inasának mindig első osztályú jegyet váltott...

Hogy jelenik meg alkotásaiban a mély Istenhit?

Lisztnek szinte egész életművét mintegy vezérmotívumként szövi át egy bizonyos *so-la-dó* hangokkal kezdődő gregorián motívum, például a *Pange lingua gloriosi*, va-

lamint a hasonlóan kezdődő *Crux fidelis inter omnes* dallam, ami Liszt szavai szerint a *Szent Kereszt motívuma*, mely Isten irgalmát, a megváltó erejű isteni szeretetet hirdeti.

Valahányszor felcsendül Liszt egy-egy művében ez a hittel és reménnyel átszótt dallam – rendszerint nagy hangerővel és diadalmasan –, engem minden alkalommal valami nagy-nagy öröm jár át: Krisztus keresztye által megmenekültünk!

Van a fentiekhez hasonlóan, számomra revelációként ható másik fontos „liszti jegy”, mondhatnám filozófia, amit *Dr. Paul Merrick* angol Liszt-kutató által ismertem meg. Sok ezer levelét, valamint sok száz művét taktusról taktusra átnézve arra a felismerésre jutott, hogy Liszt számára meghatározóak, döntő fontosságúak voltak a hangnemek és harmóniák kiválasztása. Azóta tudom például, hogy a 6 kereszttel előjegyzett, Fisz-dúrban megírt művei szinte minden esetben transzcendens művek, a hét kereszttel előírt Cisz-dúr harmónia Liszt hangnem-filo-

zófiája szerint maga a Szentség, a Jóistent jelentette! Ezért egész kivételes alkalomnak tekinthetjük, ha ebben a hangnemben szól egy pár taktusa. Ezek a pillanatok például a *Krisztus Oratórium*ban figyelhetők meg jól. E monumentális művével kapcsolatban jegyezte fel Liszt Ferenc: „*Zenei testamentumomat itt találhatják meg.*”

Mennyire ismertek Liszt művei?

Hatalmas életművet hagyott hátra, máig sem tudják egészen pontosan szerzeményeinek számát. Ezerháromszáz-ezernégyszázról beszél a zenetudomány, attól függetlenül, hogy a ciklusokban lévő műveket külön-külön számoljuk-e, vagy sem. A hangversenyhallgatók általában a látványos, virtuóz zenedarabokat ismerik leginkább. Egyházi szerzeményeit szinte kizárólag csak Magyarországon, a templomokban lehet hallani, pedig miséi, zsoltárai, valamint számtalan többi vallásos alkotása életművének meghatározó részét teszik ki! Ezért is határoztuk el egy néhányan, *Paul Merrick*, *Eckhardt Mária*, *Domokos Zsuzsanna*

(a Liszt Múzeum volt és jelenlegi igazgatói), *Tardy László*, *Reményi László* karnagyok, hogy minden év augusztusának utolsó hetében éppen ezeket a csodálatos, főként egyházi zeneműveket próbáljuk megismertetni az Esztergomi Liszt Hét alkalmából.

Mit jelent számodra Liszt művet játszani?

Legszívesebben ezeket a „vallásos” zongoraműveit játszom. Olyanok ezek számomra, mint a legszebb imádságok. ■

SZÁMÍTHATSZ RÁM: ITT VAGYOK!

Egy hang a csendből – Marco Bettiol története, aki Chiara Luce Badano boldoggáavatása után három héttel követte őt az örökkévalóságba 18 évesen.

**Tanino
Minuta**

Röviddel a halála előtt írta a következő verset *Marco „Amato” Bettiol*. Osztálytársai költőnek tartották őt a gimnáziumban, ahol kitűnt görög és latin tudásával:

„Úton vagyunk, ez a mi életünk/
meg nem állunk, és nem üldöghetünk./ Az út sokszor másfelé kanyarodik, nem arra, amerre szeretnénk/ és gyakran oly meredek, hogy a lélegzet elakad./ Mégis indulnunk kell tekinetünket a célra tartva,/ és nem a követet kerülgetve leszegett fejjel,/ melyek lépteinket gátolják./ Egyedül így/ érezhetjük majd, hogy azt az utat járjuk, amit Isten megszabott,/ hogy önmagához vezessen/ hol csodáit ízlelhetjük, hol megkönnyebbülünk,/ mint azok, akikkel együtt élünk./ Mert mennyei Atyánk jól ismeri azok szívét,/ akik szeretnek és tudják, hogy egyedül nem jutnak messzire,/ miközben a többiekkel együtt/ hátszél röpti őket,/ és élvezhetik a napsütést, az esőt./ Megerősít a közösség azokkal,/ akik velünk együtt választották,/ hogy kölcsönös szeretetükkel jutnak fel a csúcsra./ Jó utat hát min-

denkinek, és ne feledjük:/ mind útitársak vagyunk!”

Marco nem egyszerűen költő, bölcsessége rögtön megmutatkozott, amint elkezdett kommunikálni egy billentyű-

áll, de leginkább mégiscsak szeretet.” Édesanyjának meg ezt írta: „Drága anyukám, kertem ékes virágszála, szemem fénye és öröme! Nyolc néma év után először tudok szólni hozzád, és most azt mondom, hogy a szívemet szétfeszíti irántad a szeretet. A gyümölcsöket, amiket az élet adni fog, együtt szedjük le, legyenek bár édesek vagy keserűek. Sok-sok szeretettel: Marco.”

zet segítségével. Elképzelhetjük, mit jelentett szüleinek, amikor első „szavait” elolvasták. Marco nyolc éves volt, amikor édesapjának írta ezt a néhány sort: „Apukámnak, tapintatos és gyöngéd barátomnak, aki mindig társ a világomban, amely az örömeiből és a bizonytalanság pillanataiból

Attól a naptól fogva minden „szavát” megtaláljuk írásban. Ezek nem csak a mindennapi események közlését rögzítik, hanem kiderül belőlük az is, mennyire tisztában van Marco a helyzetével: „Néha felmerül bennem, mit jelentek a többieknek a különbségemen túl. Tudom, hogy amit elsőre látnak, az én ernyedt testem: a szemem, amivel nehezen kapom el mások tekintetét, és a kezem, amivel alig tudok kezdeni valamit. Néha úgy beszélnek rólam, mintha ott sem volnék. Rólam beszélnek, és nem vetnek számot azzal, hogy minden szónak komoly súlya és értéke van. Más alkalommal fájdalmas tekin-

tettel méregetnek, és nem látnak mást, csak egy szerencsétlenül járt fiataalt, akit az élet büntet.”

Nagyon aranyos gyerekek, amikor 1992-ben megszületik. Három hónaposan súlyos epilepsziás rohamok jelentkeznek nála. Szülei kórházról-kórházra járnak, de senki sem tud pontos diagnózist mondani. Amikor megszületik kistestvére, *Alberto*, Marco már ötéves, és testi problémái egyre sokasodnak. Az epilepszia a központi idegrendszerben is leépülést okoz. Fokozódó gerincferdülése lesz, ami súlyosan nehezíti a légzését.

Tizenkét éves, amikor megszületik kishúga, *Elisa*. Ezt írja róla: „Egy magára várható tavaszon/ a puha felhők között/ feltűnt egy pufók rózsaszín gyermek,/ aki az ég adományaként/ új álommal ajándékozott meg./ Kérlek, Jézus, többet adj neki,/ többet egy mosolynál,/ add neki szeretetedet,/ szorítsd szívedre és tervezd el a jövőjét/ egy kevésbé kemény világban.”

A Bettiol család Olaszországban él, Duevillében. Azt mondják, „Marco megrengette az egész várost.” Arra a kijelentésemre, hogy ők rendkívüli család lennének, a szülők védekeznek: „Túlzásnak tartjuk, ha ezt állítják rólunk. Persze, Marco ajándék volt nekünk, aki megtanított sok mindenre, és mi vele együtt növekedtünk. Ez így van rendjén.”

Ebben a „rendjénvaló” légkörben nevelkedett Marco, aki mindent beleadott, hogy a mások javára legyen. Azért, hogy „Jézust adjuk újra a világnak, ahogy Mária tudta adni nekünk, amikor igent mondott Isten tervére, amit szeretetből gondolt el róla.” Kiskorától ezt tanulta *gen*-ként a Fokoláre Mozgalom fiataljai között. Kitüntetett, közvetlen kapcsolata volt Chiara

Lubich-kal is, akitől az *Amato* nevet kapta (azaz: akit Isten szeret). Nagyon megértették egymást, hiszen Marco, aki teljesen másokra volt utalva, igent tudott mondani minden fájdalomra, minden akadályra: Jézusnak tette, aki a szeretetet kérte. Ez az igen a menyegzőt jelentette neki: „Isten szeretet, aki a fájdalomon keresztül szól hozzánk, és valóban megadja, hogy megta-

”MEGÍZLELTETI VELÜNK
CSODÁIT, AMELYEK MEG-
KÖNNYÍTIK AZ ÉLETÜNKET”

pasztaljuk, amint semmiségünk menyegzős ruhát ölt, hogy lelki templomában kimondja az igent. Mindig hinni akarok, úgy, mint Chiara, aki megelőzve engem az elhagyott Jézust választotta egyetlen szerelmének.”

2010. október 15-én Marco előtt megnyílt az ég, és elkezdő-

dött az ő új élete. *Maria Voce*, a Fokoláre Mozgalom elnöke megemlékezve az éppen boldoggá avatott Chiara Luce Badanóról és Marco haláláról ezt mondta a mozgalom tagjainak: „Mindketten arra ösztönöznek, hogy nagyobb elköteleződéssel törekedjünk az életszentségre.”

Éppen úgy, ahogy Marco írta egyszer bérma-keresztapjának, *Walter Kostner*nek: „Felmenni a keresztre megéri, csak hogy feltámadhassunk Krisztussal. Érzem, hogy Jézus közöttünk, csak ő hidalhatja át azt az óriási mélységet, amelyről Chiara is beszél, hogy utána még magasabb csúcsra vigyen fel. Így tisztulunk meg a fényben, és a kegyelem kiárad sokakra. Készen állok minderre, s biztos vagyok benne, hogy Isten azt kéri a lelkemben, ajánljam neki keresztre feszített életemet, és ő nekem adja a Feltámadott erejét. Így szólok: »Itt vagyok, számíthatsz rám!« Mert minden porcikámmal szeretni akarok. Marco Amato.”

Tanino Minuta fordította: Bartus Sándor

családi fotóalbum (2)

KÖZEL VAGY HOZZÁM!

Sás Benedek

„Csak a kezét megfoghatnám!” – „Hogy tudtunk mi táncolni!” – „Kirándultunk, eveztünk, mit dolgoztunk együtt, egy célért!” – ilyen mondatokat hallunk a megözvegyültektől. Az emlékek mellé mára egy új valóság, új cselekvésmód társul. Vagy tán új szemlélet is?

Öt éve temette el régtől súlyos beteg feleségét *Pisti*: – Ahogy mindig gyöngébb lett Judit, egyre inkább mások segítségére szorult. Mégis erő volt a szemében kifejezve határozottságát. Láttam, mennyit szenved. Úgy érzem, ez megtisztította, tisztánlátóvá tette. Szenvedéseit én lelkileg szenvedtem végig. Azt hiszem, azért is volt mély a kapcsolatunk. Én szívesen ápoltam őt, de azért ez nem volt diadalmenet... Az újrakezdés segített, és a bocsánatkérés. Időnként szükségem van rá, hogy elmenjek a temetőbe. Ott megnyugszom,

Kis híján húsz évet éltem *Zolival*, a férjemmel nagy szerelemben – mondja *Vera*. – Az a legszebb emlékem róla, ahogy ő tudott szeretni. Mindenki olyan természetesen könnyedén, vidámsággal és kedvességgel tudott kapcsolatot teremteni, amit sokszor irigyeltem tőle. Szenvedélyesen szerette a szakmáját, és ha valaki elakadt az úton, ő, mint autószerelő akár éjjel is kocsiba ült, hogy menteni menjen.

Igazán hatalmas úr maradt utána: anyának, családfőnek, tartóoszlopnak kell lennem. Tulajdon-

Zoli ősszel maradt magára: – Meghatározza az életemet az, amit együtt megszoktunk. Tudom, hogy Kata csinálta jól. Ilyenek voltak a karácsonyaink. Az ő lelkülete szerint működött az ünnep, és az

**Hortoványi
Emőke**

úgy összetartott bennünket. Idén ugyanígy történt: a gyerekek, két felnőtt fiúnk olvasta a Szentírást. Vannak dolgok az ember életében, amik nagyon jól sikerülnek.

ezért gondolom, hogy velem van, és segít. Ma is minden reggel megkötöm vele az irgalmasság szövetségét, és azután imádkozom a három fiúnkért.

képpen igyekszem mindent úgy tenni, mint amikor még fizikailag is itt volt, sokat imádkozva, hogy a hiányt és a hiányosságaimat pótolja ki a mennyei Atya.

Az urnatemetőben a sírjánál állva szoktam beszélgetni vele. Megkérem, hogy vigyázzon a négy kirepülő gyermekére, unokáira, de különösen a fiaira, mert nő létemre van, amiben úgy érzem, nem tudok segíteni nekik, nem értem őket.

Sejtem, hogy Zolit éppen a legjobb pillanatban vette magához Isten. Serdülő gyerekeink is viszik ennek súlyát, de a tehertől azzal könnyebbülnek meg, hogy időnként tudunk őszintén beszélni róla egymás között.

Zoli a rendőrségen dolgozott 2001-ben, amikor a baleset bekövetkezett. Most március 6-án lesz tíz éve, és most március 6-án lesz Kornél fiunk eskütétele a Magyar Köztársaság Rendőrsége állományába, miután az ünnepség eredeti dátumát megváltoztatták.

Hálát adok Istennek, mert megengedi, hogy egyre jobban megismerjem Öt, és ez olyan szabadságot és boldogságot ad minden körülmények között, hogy emberi logika szerint ez nem is lehetséges.

Cili így gondol vissza élete elmúlt évére: – Sokáig azt gon-

doltam, hogy a szűk kapu maga a halál, és azon keresztül juthatunk a mennyországba. Amikor egy éve meghalt Béla férjem, szemmel láthatóan átment a szűk kapun, vál-

Ami a lelküket illeti, olyan kapcsolatot ápolhatunk velük, ami lényegileg nem különbözik attól, ami korábban volt, amikor még a földön éltek, sőt, még mélyebb annál. Hiszen csak a szeretet maradt meg bennük, az a szeretet, amellyel irántunk voltak, és az még tökéletesebb lett.

Fontos hogy bennünk is meglegyen a szeretet öirántuk.

Mi most az irgalmasság cselekedete által tudjuk szeretni őket. Ami így szól: imádkozzatok élőkért és holtakért. Ha azzal a szándékkal imádkozunk, hogy lerójuk szeretetünk adóját, ők biztos nem fognak késlekedni – és már most sem késlekednek –, hogy megtegyék saját részüket... Ha örömmel elfogadjuk az elválást, amit Isten akar, akkor ők egyek maradnak velünk... bárhol kérhetjük közbenjárásukat, és megkapjuk segítségüket.

Chiara Lubich

alta a szenvedést, a fájdalmakat, és közben ránk mindig mosolygott.

Chiara azt mondja: „Ő jelen van mindabban, ami fájdalom-ízű. Minden szenvedésünk az Ő egy-egy neve... Elég, ha hittel ennyit mondunk neki: „Te vagy, Uram, az egyetlen kincsem”. Jézus az út, a szűk kapu, amin keresztül az Atyához jutunk. Ahogy Béla mellett voltam, láttam benne Jézust szenvedni, és próbáltam Jézust etetni, Őneki enyhíteni a fájdalmakat.

Férjem írásait rendezgetve sok minden előjön a múltból, amit eddig nem ismertem, és ami elmúlt, de most újból felidézem: megismerkedésünket, házasságunk kezdetét, kölcsönös botlásainkat. Hol az fáj, amit ő rontott el, hol az, amit én csináltam rosszul. És előjöttek a mulasztások, amiket nem beszéltünk meg. Ez eléggé megviselt.

Chiara tanítására gondolva próbálom néven nevezni ezeket a fájdalmakat, Jézust átölelni bennük, és mindent odaadni Őneki. És ez a jelenbe is visszahoz. Béla most a mennyországban van, folytatódik az együttlétünk, csak másképp. Mindennap együtt imádkozunk, együtt a köztünk lévő Jézussal. Én érte, ő értem és együtt a ránk bízottakért. Ilyenkor eddig még soha nem ismert öröm van bennem. Közzelebb van a mennyország. A szeretetkapcsolat, ami azelőtt megvolt a férjemmel, ha lehet, most még mé-

lyebb. Egyre jobban érzem, hogy az otthonunk most is egy, csak az, ahol a szeretet van. Azelőtt félttem az egyedüllétől, most azt érzem, hogy már soha nem leszek egyedül. ■

Pupp Csaba

EGY SZERELEM TÖRTÉNETE (2)

Sorozatunkban másodikként egy német házaspárt ismerhetünk meg.

Tóth Judit

Detlev és Anja az egykori Hansa-városban, Hamburgban élnek, már kiengensúlyozottan. Hosszú és kanyargós úton jutottak el jelenük nyugópontjáig.

Detlev: Ha visszatekintek gyermekkoromra, úgy látom, mint egy folyamatos költözködést, talán nyolc különböző városban éltünk Németország nyugati részében. Közben szüleim elváltak, én pedig elvesztettem azt a kevés hitet is, ami pislákol még bennem. A katonaság helyett civil szolgálatot teljesíttem idősek otthonában, ahol egy ellenszenves lánnyal ismerkedtem meg, akit Anjának hívtak. Már az sem tetszett benne, hogy hívó katolikus, hamarosan mégis megváltozott bennem valami, amikor egy idős asszony a karjaimban halt meg.

Anja: Az ellenszenves lány én voltam. Szüleim úgy neveltek, hogy Istennek engedelmeskedni kell, de mintha itt befejeződött

volna minden. Többször úgy tapasztaltam, hogy valamiért terhére vagyok a szüleimnek, és ekkor fogalmazódott meg bennem, hogy igazából nem vágyom se a házasságra, se gyerekekre.

Detlev egyáltalán nem tűnt vonzónak, aztán mégis beszélgetni kezdtünk, és akkor valami változás következett be... Annyira, hogy elmentünk egy fiataloknak rendezett zárandoklatra Spanyolországba, és ott jobban megismertük Avilai Teréz életútját. Nagy hatást tett rám ez a mondata, hogy „Isten egyedül elég.” Azt gondoltam, szerzetesrendbe lépek, de közben eszembe jutott az is, hogy Detlevvel valami elindult közöttünk...

Detlev: Minél jobban megismertem Anját, annál szebbnek és vonzóbbnak találtam, de azt is megtapasztaltuk, hogy nagyon különbözőek vagyunk: például én ateista voltam, Anja keresztény. Gondoltuk, mégis kipróbáljuk, mi lesz egy ilyen kapcsolatból. Közben

találkoztunk egy idős pappal, és azt éreztem, hogy Isten újra kopogtat az ajtómon. Most beengedtem Őt, és többé le se tértem a hit útjáról.

Részt vettünk a 90-es évek elején egy máriapolin, ahol rátaláltam arra, amit kerestem, és elköteleztem magam a fiatalok között.

Anja: Én már ezt korábban megtettem, és a fokolárral kapcsolatban állva valahogy azt éreztem, abba kell hagynom a kapcsolatot Detlevvel, mert szabad akartam lenni Isten számára, akkor is, ha szerettem őt. És feltettem a kérdést Jézusnak: „Mondd, mit kell tennem?” Ekkor Detlev olyan szerelmesen nézett rám, hogy ez a pillanat olyan volt, mintha eljegyeztük volna egymást.

Detlev: Biztos voltam abban, hogy Isten rám bízta Anját, én pedig igent mondtam. Tudtuk

már mindketten, hogy utunk a házasság. Nemsokára egy közös mise után felhúztuk egymás ujjára a gyűrűket. Mikor bejelentettük Anja szüleinek, hogy eljegyeztük egymást, örültek, de az én szüleit sokként érte, és anyukám a mai napig úgy gondolja, hogy hibás lépést tettünk.

Anja: Néhány érdekes kanyar után Detlev feltette a kérdést, hogy valóban a felesége akarok-e lenni. Én igennel feleltem, és boldog voltam. Első dolgunk az volt, hogy megírtuk Chiárának, hamarosan összeházasodunk. Válaszában többek között egy szentírási mondatot ajándékozott meg: „Uram, kihez menjünk? Neked örök életet adó ígéid vannak.” (Jn 6,68) 1994-ben megházasodtunk, és szinte rögtön jelentkeztek a problémák.

Detlev: Benem ott volt a vágy, hogy gyerekünk legyen, de Anja ezt határozottan elutasította, sőt hirtelen az is felmerült benne, hogy egyáltalán van-e értelme a házasságunknak. Úgy tűnt, mindent elhibáztunk, sőt többször azt is emlegette, hogy válnunk kellene. Ez igen fájdalmas volt, és nem értettem, mit akar Isten mindezzel mondani. Problémáinkról beszélgettünk Mária Művének tagjaival is, és megértettük, hogy szakemberhez, orvoshoz kell fordulnunk.

Anja: Detlev befejezte egyetemi tanulmányait, de hosszabb munkanélkülisége miatt egyre inkább magába zárkózott, nem beszélt, de

presszióba esett. Ebben az időszakban én egy tanfolyamon vettem részt, ahol sok érdekes dolgot tanultam. Eközben beleszerettem az egyik résztvevőbe. Ezt elmondtam Detlevnek, aki nagy türelemmel volt irántam, és kitartott mellettem ebben a sötét időszakban. Viselkedése nagy hatással volt rám.

Detlev: Végre találtam egy jó állást, de munkahelyem idővel szinte börtönné vált: megfigyeltek, ellenőriztek, kicsinyeskedtek. Így nem is gondolhattunk gyerekekre. Lassan értettem csak meg: talán azt kéri tőlem Isten, hogy hagyjam ott ezt a munkát, legyek kész a teljesen újra, az ismeretlenre.

Anja: Ebben az időszakban sokszor mentem a fokolárba, foglalkoztam a kisebb-nagyobb

Eva nem könnyen született, Anja hosszasan vajúdott, de az örömkünk óriási volt, egy ideig! Anja hamarosan nagyon megváltozott: gyenge lett, ideges és gyakran volt szomorú. Teltek a hetek, és semmi nem változott, annak ellenére, hogy sokat segítetttem, és körbevettem őt szeretetemmel. Úgy tűnt, semmi nem elég. Lassan értettem meg, hogy ez a szülés utáni depresszió, és ismét orvoshoz kell fordulnunk.

Anja: Tény, hogy a szülés után nem voltam jól. Abszurdnak tűnt számomra, hogy az annyira vágyott gyermek után nem tudtam mit kezdeni vele, szinte félttem tőle. Megváltoztam. Csak kérdéseim voltak: Miért nem tudok Evának örülni? Miért nem vagyok képes rendesen törődni vele? Mi-

ért vagyok majdnem mindig undok Detlevhez, amikor szinte kivétel nélkül ő kel fel a gyerekekhez? Engem pedig elvisel, sőt teljes mértékben elfogad? Miért leszek még idegesebb, ha ezt a szót hallom, hogy depresszió? Nem volt senki, aki választ tudott volna adni. A szívem mélyéből éreztem, hogy tényleg beteg vagyok.

ből éreztem, hogy tényleg beteg vagyok.

Detlev: Elég hosszú utat jártunk be, amikor is hét év elteltével, valami kisebb csoda folytán megszületett második gyermekünk, Simon. Mindaz, ami velünk történt, közös életünk több mint tíz éve talán arra jó, hogy megértsük és megéljük: „Uram, kihez menjünk? Neked örök életet adó ígéid vannak.” ■

családi fotóalbum (2)

gyerekkel, meglátogattam őket. Velük törődve még inkább felfedeztem, mekkora ajándék a gyermek.

Detlev: Közben egy nagy hamburgi cégnél találtam munkát. Ebben az új helyzetben súgta meg Anja, hogy babát várunk! Pedig az orvosok véleménye alapján biztos volt szinte, hogy nekünk saját gyermekünk sose lesz.

NEKED HOL FÁJ?

A fájdalom rossz vagy jó? Meg lehet-e könnyíteni?

Nagy Márta

Mindnyájan megtapasztaltuk már, hogy szenvedni rossz. Ennek azonban az ellenkezője is igaz lehet, ha nem a pillanatnyi nehézséget tartjuk csak szem előtt.

Ha egy betegség fájdalommal jár, hamarabb észrevesszük, előbb kérünk segítséget, és a gyorsan felismert baj általában jobban kezelhető. Előfordulnak például olyan idegbántalmak, amelyek a fájdalomérzet elvesztésével járnak. Ez nagyon veszélyes, mert nincs védekezés, és észrevétlenül válhat súlyossá a betegség. Gerinc- vagy agysérülés esetén az orvos nagyon tud örülni annak, ha a balesetet szenvedett újra reagál a fájdalomingerre.

A fájdalomra öntudatlanul izmaink görcsös összehúzódásával reagálunk. Az izomgörcs viszont önmagában is fokozza a panaszokat (mint például a „lumbago” – derékfájdalom esetén is), ezért a fájdalomcsillapítás mindig ered-

ményesebb, ha sikerül izomlazítással egybekötni. Az ellazulást nemcsak gyógyszerrel lehet elérni, jó lehet a masszírozás vagy az előzőleg tudatosan begyakorolt ellazító technika. Fokozza a görcskészséget a vér magasabb oxigéntartalma, ezért fontos, hogy próbáljuk megnyugtatni magunkat, ne kapkodva, hanem egyenletesen vegyük a levegőt.

Egy fizikai fájdalmat lelkileg is fel kell dolgozni. Orvosként sokszor találkozom azzal, hogy a beteget betölti a lázadozás: „miért pont én?” „mit vétettem én, hogy Isten így büntet?” Pedig a bajokat általában senki nem tudja kikerülni, előbb-utóbb mindenki találkozik velük. Ha szeretettel elfogadjuk a fájdalmakat, lelki értelemben „hasznosíthatjuk” is őket, amikor például felajánljuk másokért. Ilyenkor általában kicsit meg is könnyebbülünk. Nincsenek meg ezek a jó következmények, ha csak „elszenvedjük” a fájdalmat, érdemes tehát odafigyelnünk! A megküzdött fájdalom bölcsőbbé, együttérzőbbé, erősebbé tesz. Ha közben megta-

pasztaljuk saját gyengeségünket, megértőbbekké válunk másokkal szemben is. Mindig igyekszem a betegeimet megnyugtatni, hogy Isten mindnyájunkat nagyon szeret, és nem büntetésként adja a szenvedést. Bízunk benne, hogy megértjük majd, miért tesz minket próbára, és abban is mindig bízhatunk, hogy megadja a fájdalom elviseléséhez a szükséges erőt.

Sokszor látható, hogy egy fájdalommas helyzet megerősíti az emberek közti kapcsolatot. Például egy beteg gyermek a családban elmélyíti a szülők szeretetét egymás iránt, vagy egy katasztrófa előhívja az emberekből a jóra való készséget, az áldozatvállalást. Ilyenkor persze nem a tragédia jó, de a következménye már igen.

Sajnos gyakori, hogy a fájdalom látszólag nem szolgál semmi célt, mert a beteg lelki tartalékai kimerültek. Ilyenkor szorul leginkább segítségre, a fájdalomcsillapítás mellett a lelki támogatás is nagyon fontos. Aki mellett család, vagy legalább néhány ember áll az ilyen esetekben, könnyebben veszi az akadályokat. A hit mindig segít, mert ha bízunk Istenben, megértjük, hogy nincs értelmetlen szenvedés.

A fájdalomra lehetőleg időben fel kell készülni, edzeni magunkat, mint a sportolók. Ha a kisebb megpróbáltatásokat sikerül jól fogadni, remélhetjük, hogy a komolyabb szenvedések idején is hűségesekek tudunk maradni. Sokkal könnyebb, ha nem sajnáljuk magunkat, ha megpróbáljuk elterelni figyelmünket saját bajainkról. Hiszen sportolás vagy játék közben szinte észre sem vesszük a fájdalmat, mert nem magunkra koncentrálunk, hanem a célra. És a „meccs” megnyerése minden készülésért, szenvedésért kárpótol!

nagy.marta2@t-online.hu

Egészségünk

CN (2)

PÁRBESZÉDKÉSZ- SÉG

Minden apró összezördülésünk után nehezünkre esik párbeszédet folytatni. Képtelenek vagyunk uralkodni sértett önértékünkön, ilyenkor a másik fejéhez vágjuk hibáit. Ez persze csak növeli az ellenérzést közöttünk.

F. M.

A kiegyensúlyozott, derűs párbeszéd erőfeszítést kíván, a házaspár között sem valósulhat meg spontán módon. Olyan cél ez, amelyre kitartóan kell törekednünk egész életünkben, még akkor is, ha elkerülhetetlenül kudarcok fognak érni.

Biztosan segítségünkre lesz egy ötlet: a másikra ne úgy tekintsük, mint egy utunkat keresztező akadályra, hanem lássuk őt olyan valakinek, aki számtalanszor keresi a kibékülés útját, éppúgy, mint mi.

Minden ember szíve mélyén két őszinte vágy él: az egyik a függetlenségre, a másik pedig a kapcsolatra törekszik a felebaráttal. Itt nem egymással szemben álló vágyakról van szó: függetlenségünk valójában akkor valósul meg, ha egy másik fél megerősíti, értékeli azt. Ez a párbeszéd igazi titka: kölcsönösen megerősíteni egymást, anélkül, hogy a másik fölényétől szorongani kellene.

Megtapasztaltuk, hogy az együttlét sokkal vonzóbbá válhat, ha a házaspár kölcsönösen támogatja egymást, és ezt kifejezik akár a szavaikkal is. Mindannyiunknak ugyanis szükségünk van arra, hogy azt érezzük, elfogadnak és megbecsülnek. Az elfogadás, a megbecsülés aztán eloszlatja az ellenérzéseket, és kicsalogatja az embert a csigaházából. Ha felhánytorgatjuk a negatívumokat, azzal csupán azt érjük el, hogy társunk érzéketlen-

Családi élet

né, közönyössé válik, és elveszítheti a képességet is, hogy elgondolkodjon a hibán, amit elkövetett.

Ne felejtjük el azt sem, hogy olykor nem is igazi vétkekről van szó, hanem egy tényről: ha valaki másképpen viselkedik, reagál, másként ad választ, mint mi, az számunkra negatívumként csapódik le.

A párbeszéd első lépése, hogy elfogadjuk, értékeljük a másikat. Ilyen alapon már el lehet mondani, mi az, ami fájdalmat okozott, rá lehet mutatni az olyan helyzetekre, amelyekben változtatni kellene. Gondoljunk csak bele: aki velünk szemben áll, annak leginkább arra van szüksége, hogy megérezze, szeretjük őt. Ha sértve marad önértékünk valami bántó esemény miatt, olyanná válunk, mint a gyermek, aki a biztonságot, a menedéket keresi.

Ezzel a magatartással új fény születik bennünk, amely jobban ráébreszt bennünket esetleges korlátainkra és hibáinkra. Segít, hogy világosan felmérjük: megérett-e a pillanat a párbeszédre, vagy jobb lesz máskorra halasztani, amikor a körülmények kedvezőbbek. S nem utolsó sorban képessé tesz, hogy jobban megértsük a másik érveit.

A közösségi élettel elkerülhetetlenül együtt járó nézeteltérések előtt fontos, hogy ne torpanjunk meg, ne dramatizáljuk a helyzetet, hanem lassan-lassan, a szeretet szavaival, a gyöngédség megnyilvánulásaival és az őszinte meghallgatással tanuljuk meg előn tartani a párbeszédet.

Ilyenkor akár még a pillanatnyi nézeteltérések is a növekedés lehetőségét hordozzák a párkapcsolatban.

M. R. S.

Fordította: Rassay Virág

AMIKOR NEM SZÓL A HEGEDŰ

Rassay
Virág

Marci a plébánia íróasztalán szétteregetett könyveire hajolva próbálta fejébe tölteni a tudományt. „Nem megy!” – sóhajtotta. – „A tanulás?” – kérdezte László atya. – „Nem csak az” – válaszolta kedvetlenül Marci.

A helyi plébános, Marcinak csak Laci bácsi, már fél szavakból is értette unokaöccsét. Tudta, mi lakik a gyermeki szívben, s hogy a „nem csak azt” nem lehet úgy, annyiban hagyni. „Gyere csak! Mesélek neked valamit” – hívta a fiút. Marci lelkesen vált meg iskolaszagú könyveitől, s már ott is ült Laci bá’ öreg foteljének a karfáján. A varázsszóra ugyanis, hogy „mesélek valamit”, az avítt ülőalkalmatosság egyszerűen utazóeszközzé változott, amely Laci bácsit és a karfán kucorgó Marcit addig ismeretlen, mesés tájakra repítette.

Azon a délutánon Víg király országába, Derű Birodalmába vetődtek el, amely messze földön arról volt híres, hogy egyetlen polgára sem lógatta az orrát. Lakói derűsen éldegéltek egészen addig a napig, amíg a királyfit, becenevén Fülíg-szájt mély bánat nem kerítette hatalmába. Olyan bús volt, hogy aki meglátta, alig bírta visszatartani a könnyeit. Két hét után a királyi pár arra jutott, hogy nem mehet ez így tovább. Országszerte kihirdették tehát, hogy nagy jutalmat kap, aki újra mosolyt tud csalni a királyfi arcára. No, jöttek is mindenféle népek a palotába. Kuruzslók varázssitalokat kevertek, bohócok napestig mókáztak, vicceltek, mutatványosok rendkívüli kunsztokkal kápráztatták el a trónörökös, de hasztalan. A király ekkor ismét elküldte hírvivőit most már az országhatáron is túlra, szerte a világba.

Így jutott el a hír egy kisleányhoz, Jankához is. A leányka, kezében egy titkos ládikával, háttározott léptekkel a palota felé indult. Az örök a szép arcú, de szegényes öltözetű lányt a királyi felségek elé kísérték. Ő illő módon köszönt, majd ládikájából egy hegedűt húzott elő. A húrokra helyezte a vonót, s a levegő egyszerre égi dallamokkal telt meg. S ahogy szólt a muzsika, a királyné észrevette, hogy Fülíg-szaj arcán enged a komorság. Kérte hát a leányt, hogy maradjon. Így aztán Janka maradt, és csak muzsikált és muzsikált. A királyfi arca pedig mind derűsebbé vált, sőt, amit régóta nem tett, a székéből is felkelt.

Egy nap azonban, játék közben Janka azt vette észre, hogy hegedűje megnémult. Vagy talán mégsem? Hiszen a királyi pár továbbra is elandalodva ült trónszékén, sőt a királyfi néha még táncra is perdült. Hirtelen ráébredt, hogy a muzsika nem hallgatott el, csak

ő nem hallotta már. Így, bár könnycseppek fátyolán keresztül, mégis szívből hegedült tovább.

Marci, egyszerre ismét a plébánia nappalijában találta magát. Laci bácsi térdére könyökölve kérdezte: „És a történet itt ér véget?”

„Nem, Marcikám! Ez a történet, bár talán más ruhában, de minden nap ismerősen köszön majd vissza. Nekem itt, a plébánián, neked az iskolában, ott-hon, a barátok közt...”

„Veled is megtörtént már?” – csillant fel Marci szeme.

„Persze. Én is sokszor azon kapom magam, hogy csak azt a feladatot végzem el, amiben örömöm lelem. A többi meg a fiókba söpröm. Pedig az élet nem erről szól. Fontos, hogy kitartóak legyünk, hogy akkor is 'hegedüljünk', ha nem halljuk a muzsikát. Aztán az örömet is megkapjuk hozzá.”

Marci bólintott. Szerette hallgatni Laci bátyját, aki nem olyan volt, mint a többi felnőtt... Nem oktatta ki, nem monda, hogy mit csináljon és mit ne. Ő olyan dolgokról mesélt, amiről egy tankönyv se írt. Olyan igazi jó barát volt, akivel meg lehetett osztani örömet és bánatot.

„Meséltem már, hogy falun nőttem fel – fűzte tovább a szót Laci bá'. – Mikor akkorka voltam, mint most te, egy szem fiú lévén a négy lánytestvér mellett, nekem kellett segítenem édesapámnak rendben tartani az istállót. Persze nem volt hozzá sok kedvem. Még az annyira unalmasnak tűnő történelmet is szívesebben magoltam volna a takarítás helyett. Egy nap, mikor nyakig koszosan csutakoltam az állatokat, felsóhajtottam: Jézus, ugye tudod, hogy milyen nehéz nekem ez a munka? Aztán egy határozott hangot hallottam: Tudom, de épp ilyenkor lehetek biztos abban, hogy szeretsz! Döbbsentem néztem körül. Az állatokon kívül azonban senkit se láttam. A történeteket mind a mai napig mélyen magamba rejtettem. Te vagy az első, akinek elmesélem – nézett barátságosan Marcira. – Másnap, mielőtt nekiláttam a dolgoknak, azt mondtam magamban: Neked, Jézus! Azért, hogy biztos lehess abban, hogy szeretlek. És bár a munka ugyanolyan piszkos és egyhangú volt, mint máskor, és ugyanúgy elfáradtam a végére, a szívem mégis csordultig telt örömmel.”

„Persze! Mit kell ezen csodálkozni?! – értek felismeréssé Marciban a hallottak. – Jézus azért válaszolt, azért lehetett biztos a szeretetedben, mert olyan dolgot tettél neki, ami nehezedre esett, mert tudtál 'hegedülni' anélkül, hogy hallottad volna a muzsikát.”

TROMBITAEST

A harmincnégy éves Szergej Nakarjakov rendkívüli képességekkel megáldott művész, akit fontos korszakában, gyermekként gerincsérülés ért, s így szeretett hangszerét a zongorát elhagyni kényszerült. Lelkesedése azonban nem lankadt, a trombitánál kötött ki, és a váltás csodát hozott a fiatal művész életében. Új képességeket fedezett fel magában. Úgy tud levegőt venni, hogy közben fújja (körlégzés), ráadásul olyan különleges szárnykürtön játszik, amelynek nem három, hanem négy billentyűje van, így a mélyebb regisztereket is be tudja járni. Technikája nem ismer határokat.

2011. április 16-án este 19.30-kor Nakarjakov lesz a Bartók Béla Nemzeti Hangversenyterem vendége a Művészetek Palotájában. Az est során Suk, Haydn és Csajkovszkij dallamai csendülnek fel.

Bővebb információ: <http://mupa.hu/>

FARO Mariapoli – Križevci

NYARALÓKNAK, EGYÉNEKNEK ÉS CSOPORTOKNAK
ZÁGRÁBTÓL 60 KILOMÉTERRE,
CSENDES ZÖLDÖVÉZETBEN VENDÉGLÁTÁST BIZTOSÍT A FARO ÁLLANDÓ MÁRIAPOLI, TALÁLKOZÓK, KONGRESSZUSOK RENDEZÉSÉRE ALKALMAS TEREMMEL, CSALÁDIAS KÖRNYEZETBEN.

RÉSZLETEKRŐL ÉRDEKLŐDNI:
MARIAPOLIFARO@GMAIL.COM
TELEFON: 00385-99-846-4235

SOCIAL NETWORK – A KÖZÖSSÉGI HÁLÓ

Mindennapi életünkhöz egyre inkább hozzátartozik az elektronikus világháló, az internet. Segítségünkre van, ha ügyintézésről, tájékozódásról van szó, és persze a kommunikáció, a kapcsolattartás szempontjából sem elhanyagolható a jelentősége. Sőt. 2003-ban, a Harvard Egyetem egyik kollégiumi szobájában új komputerprogramot írt egy egyetemista fiú – barátai közösségi életét tette fel az internetre, hogy megkönnyítse a kapcsolattartásukat. Az ötlet bombasikernek bizonyult és nem sokkal később Mark Zuckerberg személyében a legfiatalabb milliárdost köszönthette a világ. A hirtelen jött siker azonban alaposan felkavarta Zuckerberget és társai életét és

rámutatott a modern kor kommunikációjának visszasságaira. Ezt a történetet dolgozza fel a *Social Network – A közösségi háló* című film, mely február második felében jelent meg DVD-n Magyarországon. Miért fontos ez az alkotás, melyet több filmkritikus nemes egyszerűséggel „filmtörténeti mérföldkő”-nek nevezett? A téma alapján azt gondolhatnánk, hogy kétórnyi megvilágosítást kapunk a Facebook kialakulásáról, a „számítógépes generáció” kor- vagy inkább kórjelenségéről, Mark Zuckerberg életéről, vagy a közösségi portálok működéséről. Egyik sem történik, mégis mindegyik. A film arra koncentrál, ami ezekben közös. A modern kor „modern magányára”, az emberközeli kapcsolatok hiányára és erősödő jelenlétére. *A közösségi háló*ban éppen az a legérdekesebb, hogy végig

sodró lendületű, pergő párbeszédekkel tarkított, jól megírt alkotás, mégis a kapcsolatok elvesztése áll a középpontban. Lélekpróbáló, kellemetlen film ez, mely éppen kőkemény realizmusával rázza fel a nézőt. Egy keresztény fiatal így nyilatkozott a film megtekintése után: „Magunkra ismerhetünk, ahogy a hétköznapi élettől eltávolodva beleveszünk ebbe a csalóka „közösségi” életbe. Az utolsó jelenet pedig mindent elmond arról, amit a 21. században felnövő kamaszok érezhetnek: egyedül vagyunk. És nagyon, nagyon vágyunk az elismerésre, a legfontosabb pedig: igazi, lélegző, érző társra.”

Göbel Ágoston
agoston.gobel@gmail.com

KERESZTREJTVÉNY

Beküldendő Marcell atya mondása: „Mit használ látni a követendő... (a hiányzó végével együtt), vízszintes 19. és függőleges 6.”

Vízszintes: 1. Alatta lévő helyről 6. Kilélegzik 11. A sivatag hajója 12. Ballagó 13. Indulatszó 14. Új szintet emelek a házra 15. Élőlények nemével kapcsolatos 17. Varróeszköz 18. Kakas része! 22. Hegy közepe! 23. Fekete István rókája 24. Áraszt 26. Hetedik egyenműi! 27. Festék fajtája 29. ...mars, eredj innen! 30. Ószövetségi pogány isten 31. Szolmizációs hang 32. Halfarkú vizitündérek 34. Oroszlán név 36. Őneki 37. Kis szoba 39. Vonatkozó névmás 40. Személyes névmás

Függőleges: 1. Láta az eseményt névelővel 2. Valószínűtlen 3. Véd 4. Látszott rajta 5. Névelő 7. Kis Etelka 8. Itt viszem a zsákom 9. L S! 10. Végnélküli ollók! 12. Erdei ösvények 16. A Feltámadott első tanúja 20. Hava egyenműi 21. Férfi név 25. Közjogi méltóság volt 26. Kettéválk 28. Kellemes szag 30. Szúrja 33. Kis ház 35. Mutató névmás 38. Rangjelző

Előző rejtvény megfejtése: „Hitünk mutatja meg az utat Isten felé, a szeretet pedig az út, mely elvisz hozzá.”

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11					12				
13			14						
15		16			17		18		
19				20					21
	22			23			24	25	
26				27		28			
29			30					31	
32			33			34	35		
36					37				38
		39				40			

Te jól tudod, a költő sose lódit:
az igazat mondd, ne csak a valódit,
a fényt, amelytől világlik agyunk,
hisz egymás nélkül sötétben vagyunk.

Arról van szó, ha te szólsz, ne lohadjunk,
de mi férfiak férfiak maradjunk
és nők a nők - szabadok, kedvesek
- s mind ember, mert az egyre kevesebb...

(József Attila: Thomas Mann üdvözlése)